

ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΟ

Ήχοι του Λόφου

Σχολή Μουσικών Σπουδών στα Γιάννενα

Διπλωματική Εργασία
Ιούλιος 2019

Αυγουστίδου Αναστασία
Κατσαντώνης Βασίλης
Σιούτης Θεωρήης

Επιβλέποντες Καθηγητές:
Τσιράκη Σοφία
Μωραΐτης Κωνσταντίνος

Τομέας Ι Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού
Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.

σελ. 9	...ΣΧΟΛΗ
σελ. 13	...ΜΟΥΣΙΚΗ
σελ. 19	...ΣΠΟΥΔΕΣ
σελ. 23	...ΓΙΑΝΝΕΝΑ
σελ. 27	...ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
σελ. 33	...TIMELINE
σελ. 37	...MASTERPLAN
σελ. 41	...Η ΠΡΟΤΑΣΗ
σελ. 44-48	...Κατόψεις σε κλίμακα 1:200
σελ. 50-52	...Όψεις σε κλίμακα 1:200
σελ. 53-55	... Τομές σε κλίμακα 1:100
σελ. 57-61	... Φωτογραφίες Μακέτας
σελ. 63	...Κατασκευαστική Δομή Στεγάστρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Ελλάδα, πέρα από γεωγραφικό **κόμβο** ανατολής και δύσης αποτελεί και **σταυροδρόμι μουσικών δρόμων** και πολιτισμών. Η **εκπαίδευση** στην μουσική έχει πάρει πλέον επίσημο χαρακτήρα ξεκινώντας από το δημοτικό σχολείο και καταλήγοντας σε ακαδημαϊκές προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές.

Με την εξέλιξη του Τμήματος Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής στο Τ.Ε.Ι της Άρτας σε Τμήμα Μουσικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το νέο αυτό τμήμα έχει την ανάγκη από ένα σύγχρονο κτίριο που θα καλύπτει λειτουργικά και αισθητικά τη λειτουργία του.

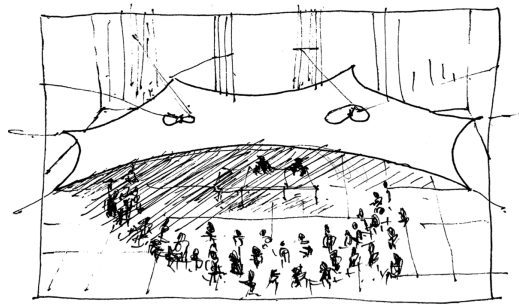
Η διπλωματική εργασία θα εστιάσει στον τρόπο με τον οποίο μπορεί να λειτουργήσει μια σύγχρονη και δημόσια **Σχολή Μουσικών Σπουδών**. Ενταγμένη σε ένα ιδιαίτερο **τόπο**: στα όρια της πόλης των Ιωαννίνων και φυσικό **τοπίο**: στην πλαγιά ενός λόφου.

Θα παρουσιαστεί ο τρόπος με τον οποίο αφενός προσεγγίστηκε το **θέμα** και αφετέρου η **συνθετική διαδικασία**. Έγινε προσπάθεια να βρεθεί μια **μεθοδολογία** η οποία θα ακολουθούσε την επεξεργασία του θέματος σε κάθε στάδιο.

Ο τρόπος εργασίας ξεκινά από την **ανάλυση** (οικόπεδο, ανάγκες, λειτουργίες) και καταλήγει στην **πρόταση** (έκφραση της ιδέας σε αρχιτεκτονικό χώρο).

ΣΧΟΛΗ

...μια σχολή με δημόσιο χαρακτήρα και στόχο τη βιωματική μάθηση δίνοντας έμφαση στη σχέση μαθητή - δασκάλου και την ενεργοποίηση ερεθισμάτων μέσα από την επαφή με την φύση.

Τι είναι μια **Σχολή**; Επηρεάζει ο **χώρος** τον **τρόπο διδασκαλίας**;

Και ανάποδα: ο **τρόπος διδασκαλίας** επηρεάζει τη **δομή** του χώρου;

Ανατρέχοντας σε παραδείγματα σχολών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, εντοπίζουμε τη σημασία που έχει η διαμόρφωση ενός ιδιαίτερου **πνεύματος**. Ενός πνεύματος που διέπει τόσο τη φιλοσοφία μιας σχολής όσο και τη διαμόρφωση ενός συγκεκριμένου τρόπου σκέψης.

Κάθομαι κάτω από ένα δέντρο. Είμαι μέσα σε ένα αίθριο. Στέκομαι κάτω από μια τέντα.

Απλές χωρικές δομές – τόσο φυσικές όσο και τεχνητές – που διαμορφώνουν συνθήκες συνύπαρξης και συνδιαλλαγής. Χώροι κενοί, γεμάτοι ανθρώπινες σκέψεις και ιδέες.

Η έννοια της συνύπαρξης είναι αυτή που διαμορφώνει σχέσεις μεταξύ των υποκειμένων που δρουν σε ένα χώρο. Δημιουργεί αυτές τις απαραίτητες συνθήκες **κεντρικότητας** προκειμένου να επιτευχθεί η επικοινωνία. Αν πάρουμε το παράδειγμα ενός πανηγυριού, ο κύκλος που σχηματίζουν οι μετέχοντες-χορευτές επιβεβαιώνει την ανάγκη της κεντρικότητας η οποία ενώ προκύπτει ενστικτωδώς, φαίνεται να μην είναι τυχαία καθώς παραμένει σταθερή στην πορεία του χρόνου.

Παρόλα αυτά η έννοια της κεντρικότητας δεν είναι απαραίτητο να εκφράζεται πάντα με τον ίδιο τρόπο. Άλλες φορές κυριαρχεί το κέντρο, άλλες το περιβάλλον, άλλες μπορεί να ισορροπούν.

Φαίνεται πως η έννοια του κέντρου έχει απασχολήσει τη διαμόρφωση των χώρων σχεδόν σε όλες τις εκφάνσεις της αρχιτεκτονικής. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των περικλειστων κήπων που συναντάμε στα μοναστήρια του Μεσαίωνα. Περιμετρικά ένας κλειστός-σκοτεινός διάδρομος. Σε δεύτερο επίπεδο η ημιυπαίθρια στοά που επιτρέπει το μεσόφως. Και στο κέντρο το ανοιχτό αίθριο, ο κήπος. Η κίνηση και η στάση προσαρμόζονται στην διαδοχή αυτών των χώρων.

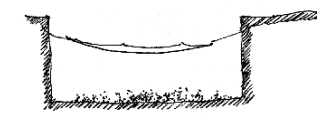
Αντίστοιχη ανάγνωση υπάρχει και στη διάρθρωση των χώρων του Ιερού της Αρτέμιδος στη Βραυρώνα. Με μόνη διαφορά ότι εδώ ακολουθείται διάταξη σε σχήμα «Π».

Σε όλες αυτές τις διατάξεις υπάρχει ο **κενός χώρος**, ένας χώρος δηλαδή που στερείται μόνιμης ταυτότητας αλλά που δίνει τη δυνατότητα σε διαφορετικά στοιχεία να συνυπάρξουν. Το ερώτημα είναι: μπορεί αυτός ο κενός χώρος να λειτουργήσει ως εργαλείο σύνθεσης και όχι ως το υπόλειμμα του κτισμένου περιβάλλοντος; Αν σκεφτούμε χώρους διαφορετικούς, να συντίθενται με πολυπλοκότητα και να οργανώνουν ρυθμικά την κίνηση και τη στάση μέσα τους, τότε καταλαβαίνουμε πως το κενό δίνει την ένταση στον χώρο λειτουργώντας όχι αντίθετα αλλά συμπληρωματικά με το συμπαγές.

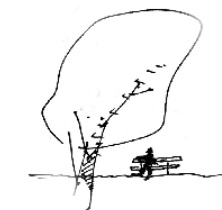
Αναλύοντας τους χώρους και τις δομές τους, δεν θα πρέπει να αγνοήσουμε τη σημασία του **ανθρώπου** ως αυτόν που δίνει ζωή και νόημα στο κτισμένο περιβάλλον. Έτσι, ο άνθρωπος ενεργεί και επηρεάζεται υπό τις εκάστοτε συνθήκες, τις περισσότερες φορές εν αγνοία του.

Ενδιαφέρον έχει το παράδειγμα του ιαπωνικού βραχόκηπου Ριάν-Τσι. 15 βράχοι τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε από οποιαδήποτε γωνία κι αν κοιτάξει κανείς να μπορεί να δει μόνο 14. Το παράδοξο είναι πως κατά την διάρκεια της περιπλάνησης στο χώρο, ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται την ύπαρξη και των 15 βράχων, δημιουργώντας μια πλήρη εικόνα, την οποία όμως ποτέ δεν έχει δει. Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα πως πολλές φορές ο άνθρωπος μπορεί να βιώνει το χώρο διαφορετικά από ότι τον αντιλαμβάνεται με κάθε αίσθηση ξεχωριστά.

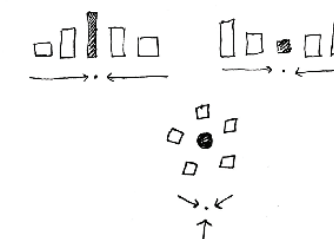
Σίγουρα τα παραπάνω στοιχεία μπορούν να συμβάλλουν στη διαμόρφωση της ταυτότητας μιας σχολής. Εκτός όμως από το κτισμένο περιβάλλον και τις ιδιότητές του, σημασία έχει να αναδειχθεί η σχέση των προσώπων που ενεργούν σ αυτό. Πιο συγκεκριμένα μας ενδιαφέρει η σχέση δασκάλου-μαθητή. Ξεκινώντας από το χωρικό τους αποτύπωμα, διακρίνουμε κι εδώ μια κεντρικότητα. Ο δάσκαλος στο κέντρο, οι μαθητές τριγύρω του. Αυτή η δομή επιτρέπει την καλύτερη δυνατή επικοινωνία και μετάδοση της πληροφορίας. Ταυτόχρονα δημιουργεί συγκεκριμένες σχέσεις και δυναμικές καθώς η ενέργεια που προσφέρει ο δάσκαλος είναι πολλαπλάσια από αυτή που δέχεται από τους μαθητές του. Παράλληλα η ουσιαστική σχέση μεταξύ δασκάλου-μαθητή έχει πολλαπλά οφέλη τόσο ψυχολογικά όσο και συναισθηματικά τα οποία ευνοούν την διαδικασία της μάθησης.

βρίσκομαι **κάτω** από τη σκιά

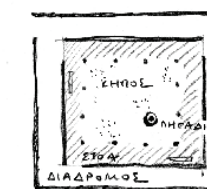

η σκιά ενός δέντρου, ως προϋπόθεση ύπαρξης ενός **μέσα**

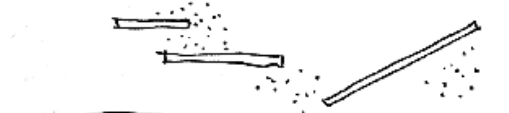

1. το **κέντρο** κυριαρχεί
2. το **περιβάλλον** κυριαρχεί
3. κέντρο και περιβάλλον **ισορροπούν**

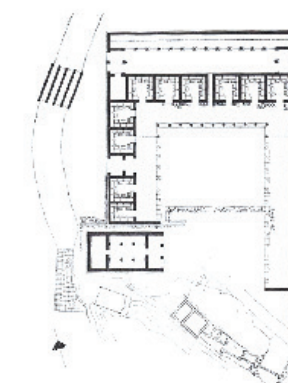
Hortus Conclusus περικλειστος κήπος

διάδρομος | στοά | αίθριο
σκοτεινό | μεσόφως | φωτεινό
κλειστός | ημιυπαίθριος | υπαίθριος
κίνηση | μετάβαση | στάση

το **κενό** ως προϋπόθεση ύπαρξης :
ποικίλων χώρων
πολύπλοκης σύνθεσης χώρων
παύσεων - μεταβατικών χώρων

Ιερό της Αρτέμιδος στη Βραυρώνα
διάδρομος | δωμάτια | στοά | αίθριο

η τοποθέτηση δασκάλου - μαθητών
στον χώρο

η ενέργεια που προσφέρει ο
δάσκαλος είναι πολλαπλάσια αυτής
που δέχεται από τους μαθητές

ΜΟΥΣΙΚΗ

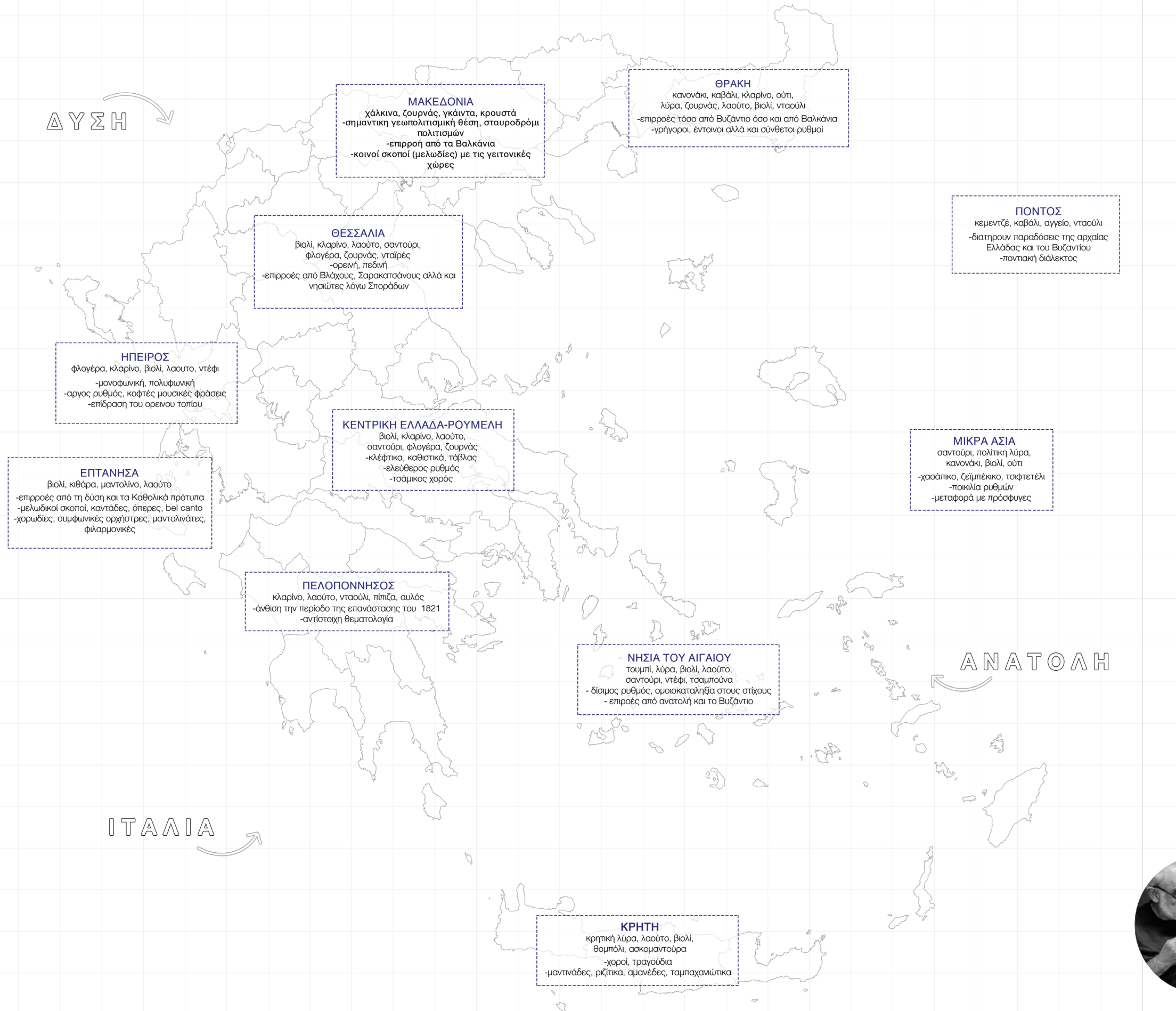
...σε μια σχολή μουσικής συνυπάρχουν πολλά είδη , διαφορετικά μεταξύ τους τόσο ως προς την φιλοσοφία όσο και ως προς τον τρόπο διδασκαλίας τους.

ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΥΛΙΑ

ΔΥΣΗ

Εστιάζοντας στην περιοχή της Ελλάδας, αναγνωρίζουμε ότι αποτελεί ένα γεωγραφικό σταυροδρόμι μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Αυτό επηρέασε σημαντικά την εξέλιξη της μουσικής. Θα μπορούσαμε επομένως να ισχυριστούμε πως πρόκειται και για ένα **σταυροδρόμι μουσικών δρόμων**. Αν σκεφτούμε κιόλας ότι η τέχνη της μουσικής δεν περιορίζεται από σύνορα, τότε γίνεται σαφές πως οι επιρροές από τις γειτονικές κουλτούρες είναι πολλές και εντοπίζονται κυρίως στην παραδοσιακή μουσική.

Έτσι, διαμορφώνεται ένας χάρτης στον οποίο εντοπίζονται τα διαφορετικά γνωρίσματα της μουσικής του κάθε τόπου, που προκύπτουν τόσο από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου αλλά και του τοπίου, όσο και από τις εκάστοτε ιστορικές συνθήκες, για παράδειγμα προσφυγιά, μετανάστευση κλπ. Παρατηρούμε δηλαδή στη Θράκη και τη Μακεδονία έντονη επιρροή από τα Βαλκάνια, στα Επτάνησα από την Ιταλία, στα νησιά από τα παράλια της Ασίας και την Ανατολή κοκ. Ιδιαίτερη είναι η μουσική της Ηπείρου και της Κρήτης καθώς διατηρούν ένα πολύ ξεχωριστό ύφος.

Παλαιότερα ο μουσικός είχε πολύ σημαντικό ρόλο καθώς συμμετείχε σε όλες τις εκφάνσεις του κοινωνικού βίου. Ήταν συνήθως αυτοδίδακτος και συνέχιζε την οικογενειακή παράδοση. Κι αυτό γιατί τα όργανα πήγαιναν από χέρι σε χέρι καθώς το επάγγελμα του οργανοποιού στην Ελλάδα δεν ήταν πολύ διαδεδομένο. Συχνά ο μουσικός κατασκεύαζε το όργανο που θα έπαιζε χρησιμοποιώντας ως πατρόν παλαιότερα όργανα. Πολλά βέβαια ήταν και τα όργανα που έφτασαν στην Ελλάδα από ταξίδια και ανθρώπους που ήρθαν στη χώρα μας από άλλες περιοχές. Έτσι δεν διακινούνταν μόνο μουσικοί ήχοι και παραδόσεις αλλά και τα όργανα τα οποία τις υποστήριζαν. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα στη μουσική της Ηπείρου όπου το κλαρίνο που θεωρούμε ως βασικό όργανο αποτέλεσε εισαγωγή από τη Δύση

Όπως προαναφέραμε, οι βασικές επιρροές στη **μουσική παράδοση** της Ελλάδας προέρχονται από τη Δύση και την Ανατολή. Οι διαφορετικές φιλοσοφίες τους οδηγούν σε διαφορετικές προσεγγίσεις. Για παράδειγμα στη δύση η μουσική διαμορφώνεται και διαδίδεται με **γραπτό** τρόπο (παρτιτούρα) ενώ στην Ανατολή κυριαρχεί η **προφορική** διάδοση. Στη δύση έχουμε έντονη την παρουσία της αρμονίας και των κλιμάκων που παράγουν συγκεκριμένους κανόνες μουσικής σύνθεσης, ενώ στην ανατολή ο αυτοσχεδιασμός πάνω στα μακάμ αποτελεί τη βασική μέθοδο. Ακόμα και ο τρόπος παιξίματος διαμορφώνεται ξεχωριστά παρόλο που τα μουσικά όργανα δεν διαφέρουν πολύ μεταξύ τους. Να σημειωθεί επίσης πως στη δύση διαμορφώνονται μεγάλα σύνολα (συμφωνικές ορχήστρες) άρα και η μουσική σύνθεση προσαρμόζεται σε αυτά, ενώ στην ανατολή τα σχήματα είναι μικρότερα σε πλήθος και οι ενορχηστρωτικές τεχνικές περιορίζονται στην ταυτοφωνία. Τέλος, μια ακόμα διαφορά εντοπίζεται στη θεματολογία και στο ύφος καθώς στη δύση υπάρχει έντονη εξάρτηση από την εξουσία και τη θρησκεία ενώ στην ανατολή η φύση αποτελεί κυρίαρχη πηγή έμπνευσης.

Έτσι, κάθε είδος διαμορφώνει με τον καιρό τις δικές του παραδόσεις οι οποίες ορίζουν σε μεγάλο βαθμό την ταυτότητα της εκάστοτε περιοχής.

Επιστρέφοντας στην ελληνική παραδοσιακή μουσική, παρατηρούμε πως είναι άμεσα συσχετισμένη με τις γιορτές και τα έθιμα κάθε περιοχής. Η **χωρική έκφραση** της φαίνεται να ακολουθεί τα ίδια χαρακτηριστικά κατά το πέρασμα του χρόνου. Η κεντρική πλατεία με τα τεχνητά και φυσικά της όρια, η ορχήστρα στο κέντρο και ο χορός σε κυκλικό σχήμα να την περικλείει. Διακρίνουμε λοιπόν την αρχετυπική διάταξη του κύκλου στην οποία ο ήχος της μουσικής με το ρυθμό και τη μελωδία του έρχεται να ενισχύσει. Βλέπουμε δηλαδή πως ο χώρος επηρεάζει άμεσα τον τρόπο με τον οποίο η μουσική θα εκφραστεί.

Βέβαια σε μια σχολή μουσικής θεωρούμε πως είναι αναγκαίο να διδάσκονται όσο το δυνατόν περισσότερες κατηγορίες μουσικής. Από την τζαζ με την αρμονία και τον αυτοσχεδιασμό μέχρι τη βυζαντινή, την ελληνιστική αλλά και τη σύγχρονη ηλεκτροακουστική μουσική.

Maqam Kirdan

Maqam Mahur

A Natural Minor

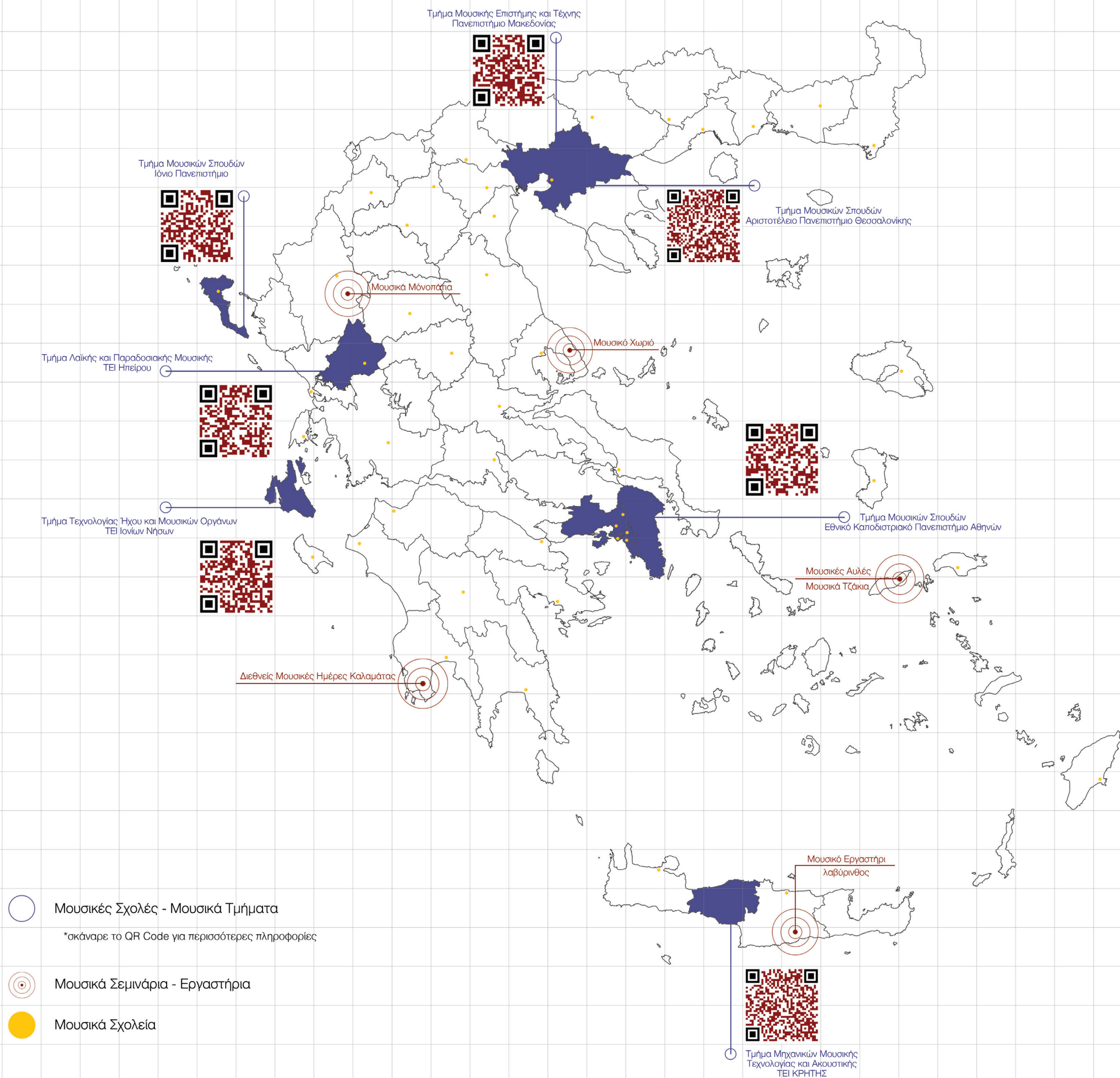
A Harmonic Minor

ΣΠΟΥΔΕΣ

...μια σχολή μουσικών σπουδών με κατεύθυνση την παραδοσιακή μουσική αλλά ταυτόχρονα την εκμάθηση και των υπόλοιπων κατηγοριών χρειάζεται ώστε να συμπληρωθεί με τις μουσικές σχολές της Ελλάδας.

- Μουσικές Σχολές - Μουσικά Τμήματα
*σκάναρε το QR Code για περισσότερες πληροφορίες
- Μουσικά Σεμινάρια - Εργαστήρια
- Μουσικά Σχολεία

Αν κάποιος θέλει να ακολουθήσει μουσικές σπουδές στην Ελλάδα το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα έχει προβλέψει τα μουσικά Γυμνάσια και Λύκεια, τα οποία διασπείρονται σχεδόν σε όλους τους νομούς της Ελλάδας. Επιπλέον, οι σπουδές συνεχίζονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις σχολές μουσικών σπουδών. Καθεμιά από αυτές έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα, ο οποίος καθορίζει συγκεκριμένες ειδικότητες που έχουν αντίκτυπο στα επαγγελματικά δικαιώματα.

Πιο συγκεκριμένα, έχουμε τα τμήματα Μουσικών Σπουδών στο ΕΚΠΑ και στο ΑΠΘ με κατά βάση θεωρητική κατεύθυνση, δηλαδή εστιάζουν στη μουσικολογία, στην ιστορία, στη σύνθεση και την παιδαγωγική. Στη συνέχεια, έχουμε το τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης στο ΠΑΜΑΚ, με περισσότερο πρακτική κατεύθυνση που εστιάζει στις δεξιότητες, δηλαδή στην εκμάθηση μουσικών οργάνων, αλλά και στη συμμετοχή σε ορχήστρες και μουσικά σύνολα. Ένα ακόμα τμήμα μουσικών σπουδών με πρακτικό χαρακτήρα λειτουργεί στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Τέλος, το τμήμα Τεχνολογίας Ήχου και Μουσικών Οργάνων στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων και το τμήμα Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής στο ΤΕΙ Κρήτης καλύπτουν ανάγκες τεχνολογικού χαρακτήρα, όπως ηχοληψία κλπ. Ιδιαίτερη περίπτωση η οποία καθόρισε και την επιλογή αυτής της διπλωματικής αποτελεί το **Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής στο ΤΕΙ της Άρτας**. Πρόκειται για το μοναδικό τμήμα που εστιάζει τόσο στις δεξιότητες όσο και στη θεωρητική κατάρτιση των σπουδαστών στον τομέα της παραδοσιακής μουσικής. Είναι το πιο σύγχρονο τμήμα που λειτουργεί στην Ελλάδα με όλο και περισσότερους σπουδαστές και αντίκτυπο τόσο εντός όσο και εκτός της χώρας. Φέτος το Νοέμβριο, μάλιστα, σύμφωνα με το ΦΕΚ 1289 το ΤΕΙ αναβαθμίζεται επίσημα σε τμήμα Μουσικών Σπουδών που εντάσσεται στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Αυτό πρακτικά σημαίνει, πως η σχολή θα μεταφερθεί σε βάθος χρόνου στα Γιάννενα και θα εμπλουτιστεί το πρόγραμμα σπουδών της με περισσότερα είδη μουσικής και μεγαλύτερο θεωρητικό εύρος.

Αυτό για μας αποτέλεσε τη βασική αφορμή για τη διπλωματική καθώς το σενάριο μας διαμορφώθηκε, έτσι ώστε να στεγάσει τις ανάγκες του νεοσύστατου αυτού τμήματος.

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

...μια Σχολή Μουσικών Σπουδών στα Γιάννενα έρχεται να συνεχίσει το έργο και να αξιοποιήσει το κεφάλαιο του Τμήματος Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής, που λειτουργούσε στην Άρτα.

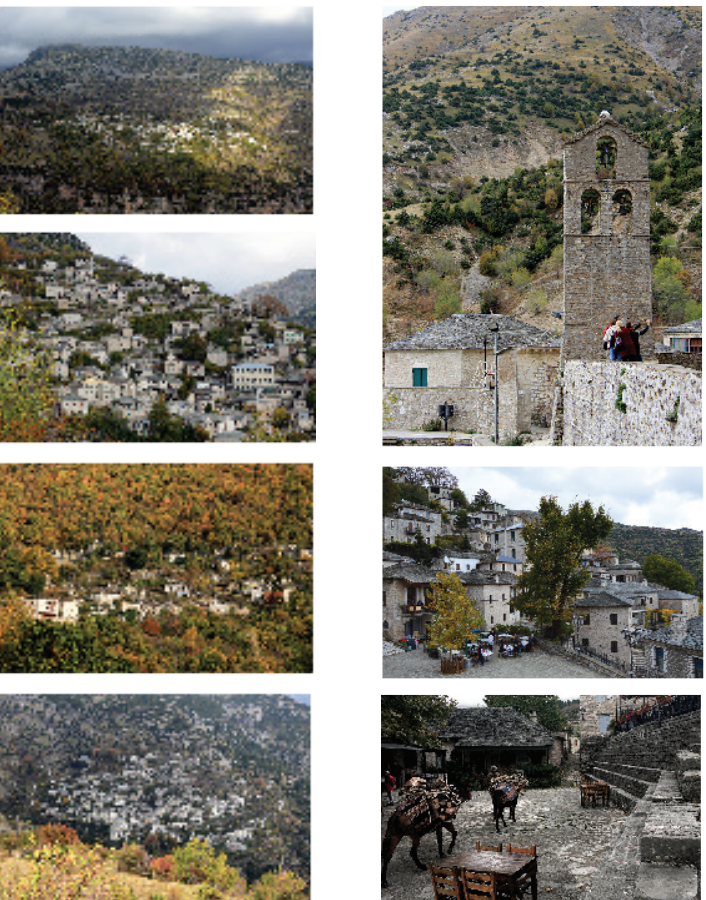

Επίσκεψη σε χωριά και κοινότητες στα Τζουμέρκα, τα Ζαγοροχώρια, το φαράγγι του Βίκου και άλλες περιοχές περιφερειακά της πόλης των Ιωαννίνων.

Σε όλες αυτές τις περιοχές κυριαρχεί το **ορεινό τοπίο**, όπου η έντονη βλάστηση εναλλάσσεται με βραχώδεις εξάρσεις έντονου μορφολογικού ενδιαφέροντος. Εντύπωση μας έκαναν οι πανοραμικές οπτικές φυγές που είχαμε σχεδόν από κάθε χωριό που επισκεφτήκαμε. Μεγάλες οροσειρές η μία πίσω από την άλλη και ανάμεσά τους η ομίχλη εντείνει την αίσθηση του βάθους και καθιστά το τοπίο μοναδικό. Η ορμητική ροή των ποταμών Αώου και Βοϊδομάτη προσδίδουν αγριότητα στο τοπίο, ενώ ταυτόχρονα το γαληνεύουν.

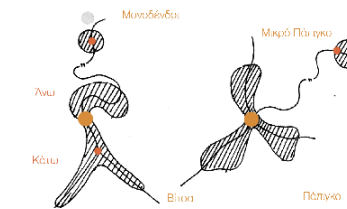
Σ' αυτό το τοπίο οι οικισμοί με τους αυστηρούς πέτρινους όγκους και τη σφιχτή τους διάρθρωση δείχνουν να σκαρφαλώνουν την πλαγιά και να ενσωματώνονται στο περιβάλλον τους. Μπαίνοντας σ' αυτούς παρατηρούμε ότι η οικιστική ανάπτυξη εξαπλώνεται γύρω από δημόσιους χώρους (πλατείες-πλατώματα) ζωτικής σημασίας.

Οι πλατείες αυτές άλλοτε εκτείνονται σε ένα επίπεδο, αλλά συνήθως εκτείνονται σε περισσότερα επίπεδα λόγω της απότομης κλίσης του εδάφους.

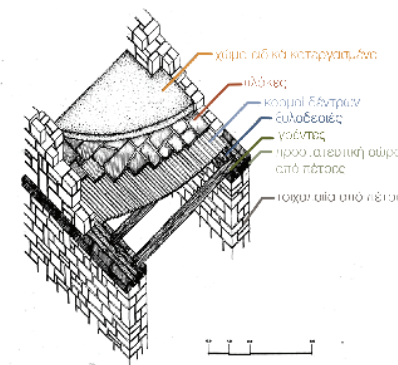
Μεταβαίνοντας από το **δημόσιο** προς το **ιδιωτικό** εντοπίζουμε πως τα σπίτια παίρνουν απόσταση από το δρόμο και η είσοδος σε αυτά γίνεται μέσω μεταβατικών χώρων. Οι χώροι αυτοί λειτουργούν ως ένα μεγάλο κατώφλι- χώρο προετοιμασίας και τοποθετούνται διαγώνια στον άξονα του δρόμου. Έτσι, περπατώντας στο δρόμο αντιλαμβάνεσαι τις ποικίλες εκφάνσεις μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού. Ουσιαστικά χάνονται τα όρια μεταξύ τους.

Τέλος, εντύπωση μας έκανε η άρτια **κατασκευή** των κτισμάτων. Ο τρόπος επεξεργασίας της πέτρας με μεγάλη λεπτομέρεια, οι τέλειες συναρμογές των στοιχείων μεταξύ τους και ο γλυπτικός χειρισμός της πέτρας σε στέγες και καμινάδες αποδεικνύουν την κατάκτηση μιας πολύ εξελιγμένης κατασκευαστικής λογικής.

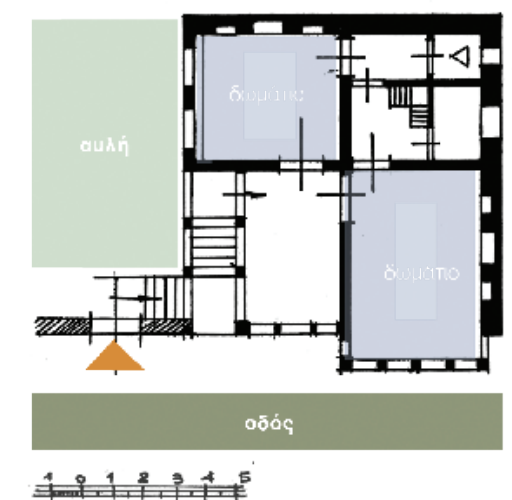
Πηγή: Λο. Ζάχος "Αρχιτεκτονικά σημειώματα, Ιωάννινα", 1928

ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΠΑΡΑΛΟΪ ΑΚΙ ΩΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Πηγή: Δ. Φιλκίτσος, "Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική", Τόμος 6, Οξφόρδη-1988

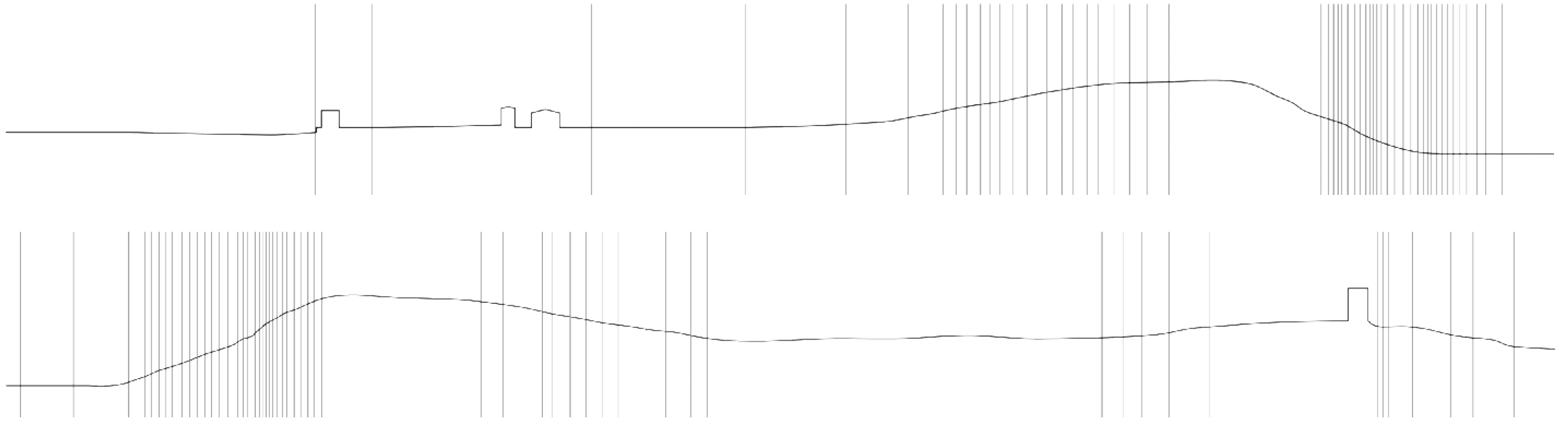
ΤΥΠΙΚΗ ΚΑΤΩΦΛΙ ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

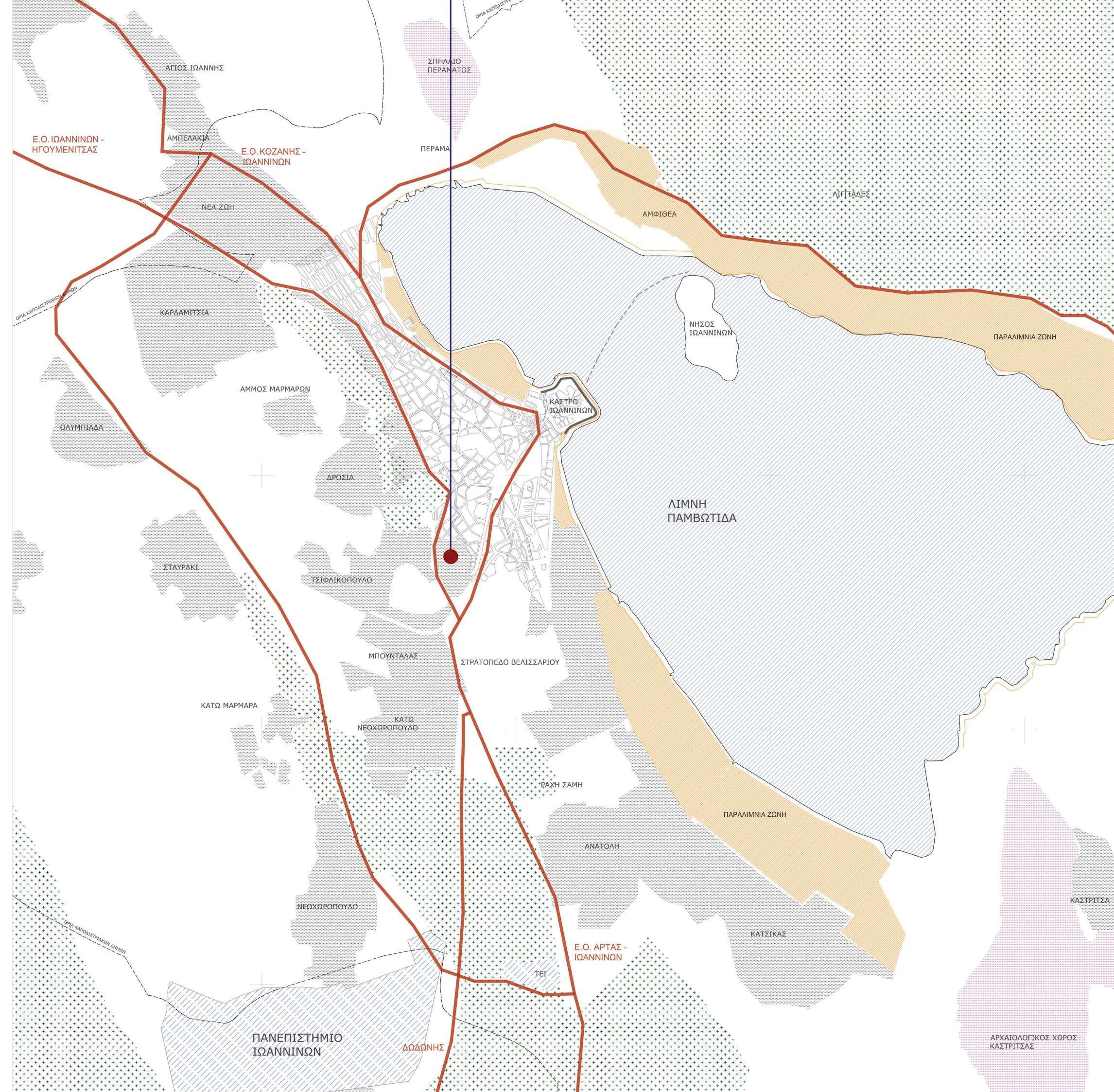
Πηγή: Λο. Ζάχος "Αρχιτεκτονικά σημειώματα, Ιωάννινα", 1928

ΠΕΡΙΟΧΗ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

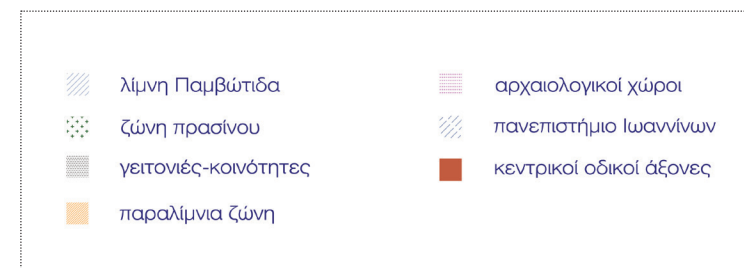
Όπως βλέπουμε στο χάρτη, η πόλη εξαπλώνεται παράλληλα με την όχθη της λίμνης και οριοθετείται στα δυτικά από ορεινούς όγκους. Βασικό σημείο της πόλης αποτελεί το κάστρο των Ιωαννίνων στο οποίο καταλήγουν οι βασικότεροι οδικοί άξονες που συνδέουν την πόλη με την περιφέρεια. Η **είσοδος** από την Αθήνα γίνεται από τα νότια μέσω της εθνικής οδού Άρτας-Ιωαννίνων, ενώ από τα βόρεια καταλήγουν οι εθνικοί οδοί Κοζάνης και Ηγουμενίτσας.

Από τα πρώτα στάδια επεξεργασίας αναζητούσαμε ένα χώρο **έντονου γεωμορφολογικού ενδιαφέροντος** με μεγάλη έκταση, έτσι ώστε να μην είναι δεσμευτική η τοποθέτηση του κτιρίου σε άμεση σχέση με την ένταση της πόλης. Ήταν για μας σημαντικό από τη μία να υπάρχει ένα φίλτρο προς την πόλη και από την άλλη να μην είναι αποκομμένη η σχολή από αυτήν.

Θεωρήσαμε πως μια σχολή μουσικής θα ήταν χρήσιμο να τοποθετηθεί κοντά στη ζωή της πόλης προκειμένου να υπάρχει η επιθυμητή αλληλεπίδραση. Παρατηρήσαμε ακόμα πως η πυκνή δόμηση σε συνδυασμό με την απουσία αστικών κενών δυσκολεύει την ένταξη της σχολής στον αστικό ιστό. Ταυτόχρονα, θεωρήσαμε άστοχο να εκμεταλλευτούμε κάποιον ελεύθερο πράσινο χώρο μέσα στην πόλη μιας και αυτοί αποτελούν χώρους ζωτικής σημασίας γι' αυτήν.

Καταλήξαμε, λοιπόν, στην τοποθέτηση του κτιρίου στα **όρια της πόλης**. Πιο συγκεκριμένα, εντοπίσαμε μια μεγάλη έκταση λόφου που εξαιρείται από τη δασική ζώνη και βρίσκεται στην είσοδο της πόλης από τα νότια, δίπλα από τις παλιές φοιτητικές εστίες.

Πρόκειται για το **λόφο Βελισσαρίου** μεταξύ των οδών Δόμπολη και Απολλωνίας, ανάμεσα στην πόλη και το πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ο οποίος απέχει πέντε λεπτά από το κέντρο της. Το υψόμετρό του δηλαδή 28 μέτρα από το επίπεδο της οδού Δόμπολη, επιτρέπει πανοραμικές θεάσεις τόσο ως προς τη λίμνη όσο και προς την πόλη με τα φυσικά της όρια.

TIMELINE

...η εξέλιξη της πρότασης καθ' όλη τη διάρκεια της συνθετικής διαδικασίας μέσα από σκίτσα, σχέδια και φωτογραφίες μακετών.

16 Ιανουαρίου Πρώτη Προσέγγιση Λοφος-Μονοπάτι-Κέντρο

30 Ιανουαρίου Αναζητώντας τη θέση Σχέση κτιστού-άκτιστου

19 Φεβρουαρίου Διαβάζοντας το λόφο Οργανωτικές χαράξεις

25 Φεβρουαρίου Η πορεία μέσα στο κτίριο//Από την είσοδο στην κορυφή

27 Φεβρουαρίου Το στεγάστρο σε σχέση με το λόφο//Το κτίριο σε σχέση με την πόλη

07 Μαρτίου Καθορισμός της θέσης Είσοδος- Πλατεία- Κτίριο

22 Μαρτίου Διερεύνηση της δομής Πολυπλοκότητα των χώρων γύρω από το κέντρο

05 Απριλίου Ογκοπλασία Διάρθρωση του φορέα

24 Απριλίου Η σχέση των στεγών

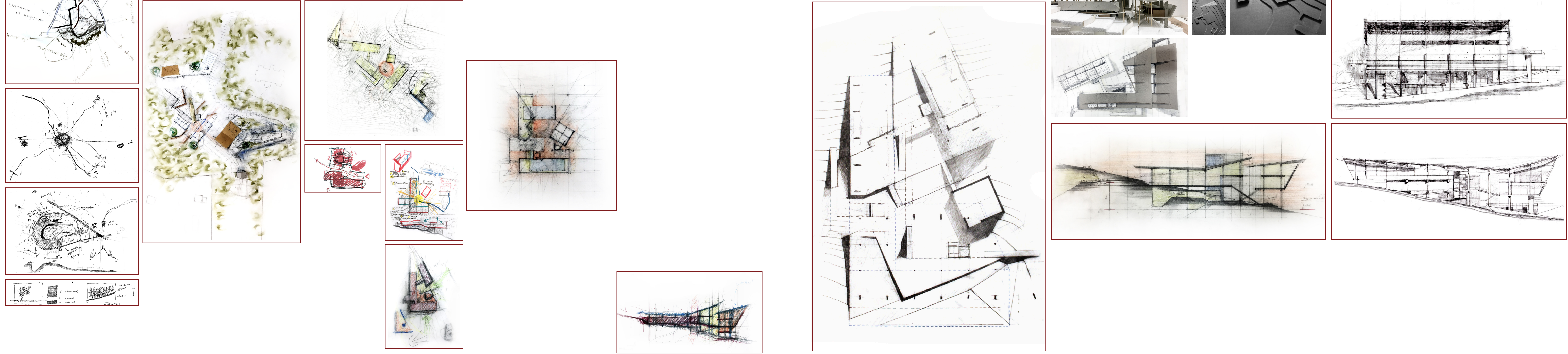
06 Μαΐου Το "Γ" από μπετόν και η ζώνη που γεννιέται από το λοφο ορίζουν την πλατεία

15 Μαΐου Διερεύνηση του στεγάστρου

21 Μαΐου Επεξεργασία του Ισογείου Είσοδος σχολής

31 Μαΐου Συσχέτιση δύο κανάβων Πλατεία-Κτίριο- Θέατρο

03 Ιουνίου Το αποτύπωμα του στεγάστρου

MASTERPLAN

Η επεξεργασία του θέματος αφορά τόσο στη διαμόρφωση του κτισμένου περιβάλλοντος της Σχολής όσο και του υπαίθριου χώρου, ο οποίος θα λειτουργήσει συμπληρωματικά. Τα μαθήματα αλλά και οι ώρες ελεύθερου χρόνου μοιράζονται τόσο μέσα όσο και έξω από το κτίριο. Η **κεντρική ιδέα** συνοψίζεται σε ένα **κτίριο** εσωστρεφές και ταυτόχρονα ανοιχτό το οποίο θα **σκαρφαλώνει στο λόφο**.

Το κτίριο τοποθετείται περίπου στο **κέντρο** του οικοπέδου πλησιάζοντας το φυσικό όριο των δέντρων και αφήνοντας κενό χώρο μπροστά του για την ανάπτυξη της σχολής. Κρατάει απόσταση από το Οικοτροφείο Θηλέων. Στέκεται ψηλά προκειμένου να εξασφαλίσει τη **θέα** τόσο στη Λίμνη των Ιωαννίνων όσο και στην πόλη αλλά και το λόφο της Περιβλέπτου.

Η **ενσωμάτωσή** του στο τοπίο γίνεται με δύο τρόπους. Αρχικά μέσω των **χαράξεων**. Δύο κάναβοι: ένας γειωμένος στο έδαφος και ένας ψηλά στο επίπεδο του κτισμένου κτιρίου στρέφονται σε σχέση με τον αυστηρό πέτρινο **πύργο**. Η στρέψη των κανάβων προσδίδει δυναμική και πλαστικότητα στο θέμα βοηθώντας παράλληλα στον τρόπο με τον οποίο θα έρθει να “καθίσει” το κτίριο στο έδαφος. Το κτίριο αποκολλάται από το έδαφος και ξεχωρίζει μέσω ενός μεταλλικού δικτυωματικού **στεγάστρου** που καλύπτει τη Σχολή. Το στέγαστρο αιωρείται και ως σύνθετο κατασκευαστικό στοιχείο έρχεται να συμπληρώσει αντιθετικά το φυσικό τοπίο.

Η κύρια **είσοδος** της Σχολής βρίσκεται επί της οδού Δόμπολη. Η τοπική αυτή οδός έχει κεντρική σημασία καθώς οδηγεί στο κέντρο της πόλης των Ιωαννίνων. Εκεί τα αυτοκίνητα θα παρκάρουν και οι μαθητές, καθηγητές, επισκέπτες θα εισέρχονται πεζοί μέσα στη σχολή. η ήπια κλίση του οικοπέδου επιτρέπει την εύκολη προσπέλασή του με τα πόδια σε όλα τα σημεία. Σχεδιάζονται ακόμα δύο δευτερεύουσες εισοδοί, μία από την οδό Απολλωνίας και μία από την οδό Κρήτης που σκοπό έχουν την αμεσότερη επικοινωνία της σχολής με την πόλη και τη γειτονιά που αναπτύσσεται περιμετρικά του οικοπέδου παρέμβασης. Μάλιστα οι δύο αυτές εισοδοί αποτελούν και τα όρια της **δημόσιας διαδρομής** η οποία διαπερνά τη σχολή και βρίσκει τα όρια της στα ίχνη ενός υπάρχοντος μονοπατιού.

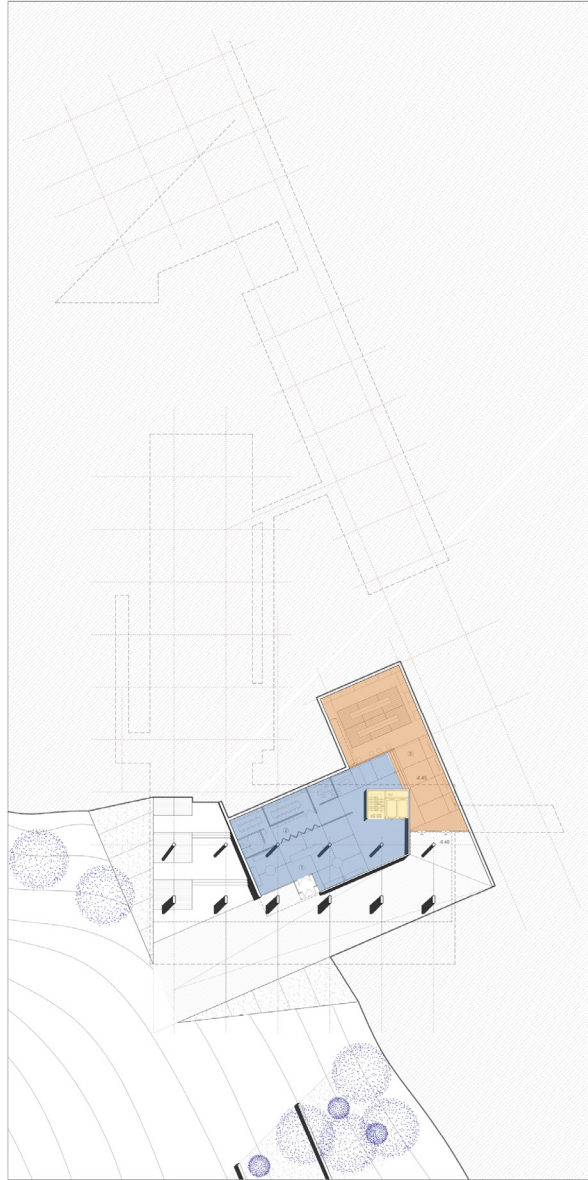
Ανεβαίνοντας από την κύρια είσοδο προς τη σχολή συναντάμε την κεντρική υπαίθρια **πλατεία** της σχολής, όπου λειτουργεί σαν “καθρέφτης” του κτιρίου και μπορεί να φιλοξενήσει διάφορες εκδηλώσεις. Συνεχίζοντας βρισκόμαστε στην κεντρική **είσοδο** του κτιρίου, με την **υποδοχή** και ένα χώρο μουσείου. Ανεβαίνοντας μία στάση αντικρίζουμε το **κεντρικό αίθριο** της σχολής. Πρόκειται για τον σημαντικότερο χώρο του κτιρίου καθώς από εκεί καθένας έχει τη συνολική εποπτεία της σχολής. Βλέπει πώς λειτουργεί, αντιλαμβάνεται τη δομή της. Στην ίδια στάση τοποθετούνται τα αμφιθέατρα καθώς και ο πύργος με το εστιατόριο. Έτσι γίνεται αντιληπτό πως ο κεντρικός αυτός χώρος θα αποτελέσει την **καρδιά** όλης της σχολής.

Ψηλότερα τοποθετούνται τα **πατάρια της διδασκαλίας** με τις αίθουσες να είναι χωρισμένες ανάλογα τα είδη της μουσικής που θα διδάσκονται (ευρωπαϊκή, ανατολική, τζαζ, σύγχρονη κλπ). Στην τελευταία στάση βρίσκονται οι αίθουσες των συνόλων όπου όλα είδη της μουσικής μπορούν να συνυπάρξουν. Τα μαθήματα σε αυτές τις αίθουσες είναι ομαδικά και αποτελούν πολύ βασικό κομμάτι της μουσικής διδασκαλίας.

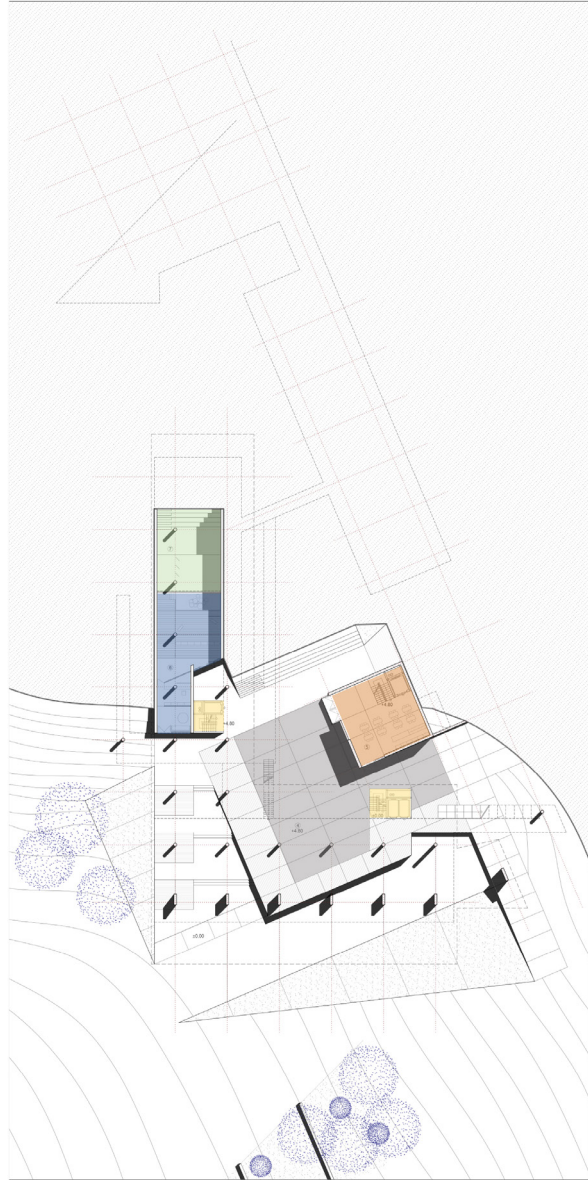
Το κτίριο ολοκληρώνεται με το **υπόσκαφο θέατρο** - αίθουσα εκδηλώσεων. Εκεί μπορεί να γίνονται επίσης μαθήματα σε μεγαλύτερα μουσικά σύνολα, όπως η ορχήστρα ή η χορωδία.

Η ΠΡΟΤΑΣΗ

μουσείο
 υποδοχή / γραφεία καθηγητών
 κλιμακοστάσιο

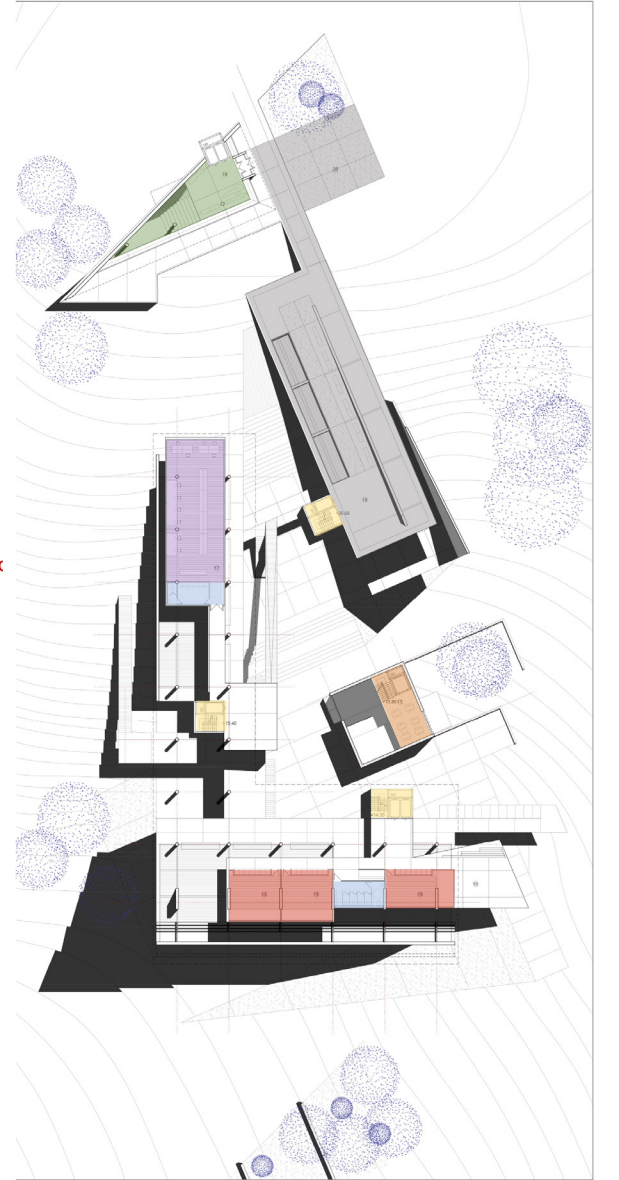
εστιατόριο
 αίθουσα προβών
 κλιμακοστάσιο
 αίθουσα διδασκαλίας
 κεντρικό αίθριο

κυλικείο / εστιατόριο
 κλιμακοστάσιο
 αίθουσα θεωρίας
 αίθριοι / ημιπαίθριοι χώροι

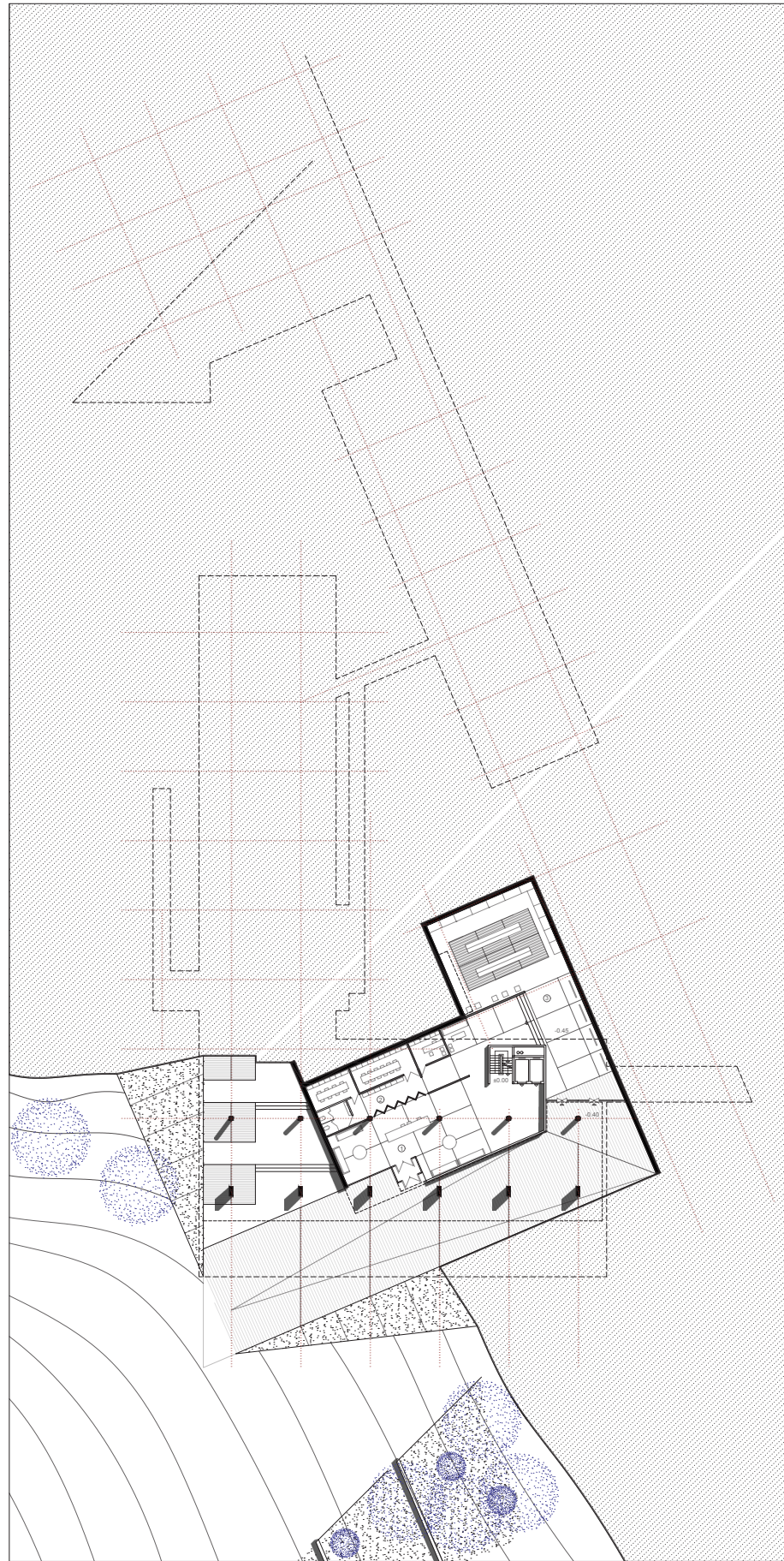

αίθουσα παραδοσιακής
 αίθουσα σύγχρονης - τζαζ
 αίθουσα ευρωπαϊκής
 wc
 εστιατόριο
 κλιμακοστάσιο
 θέατρο

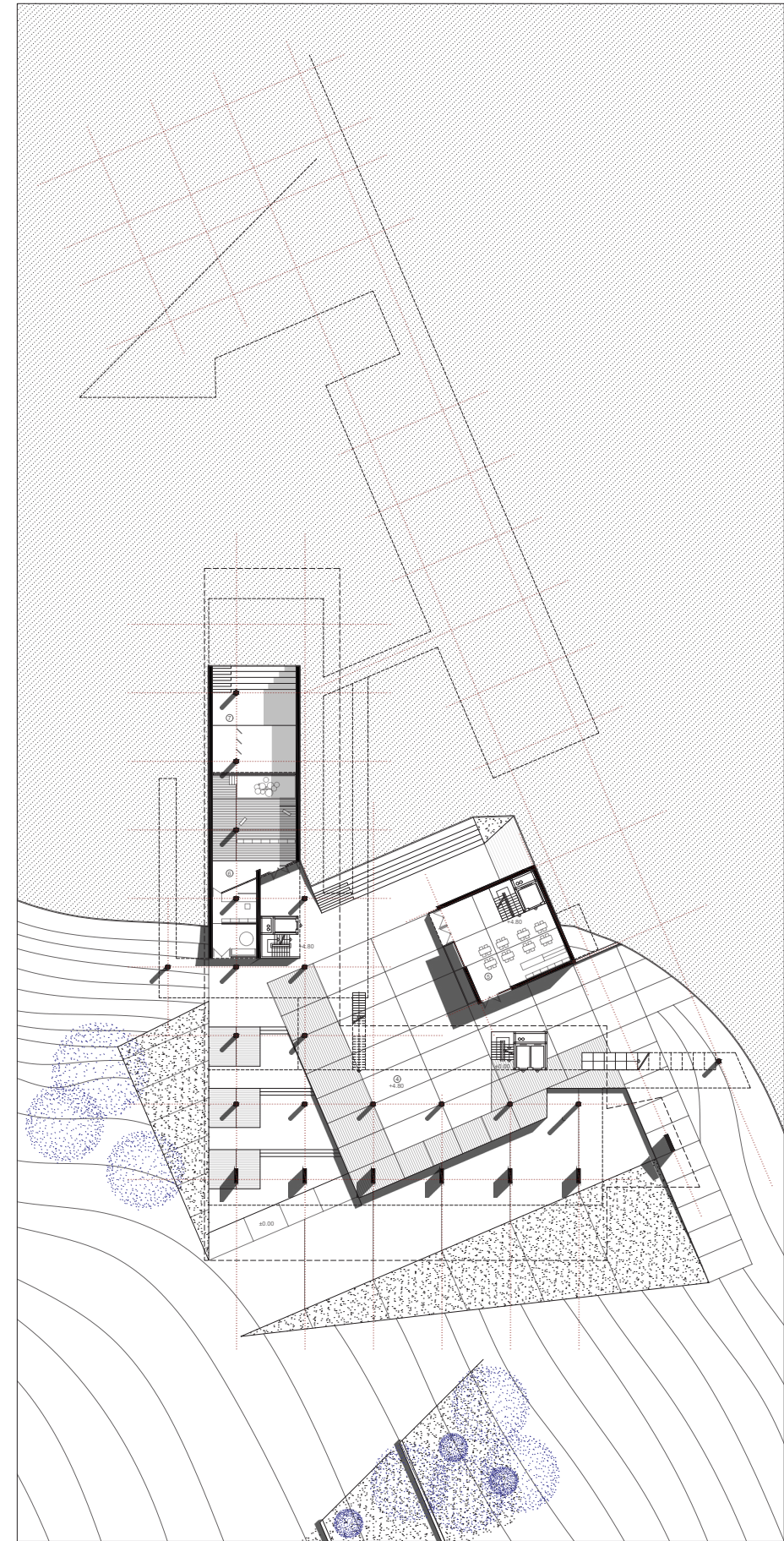
αίθουσα συνόλων
 βιβλιοθήκη
 αναγνωστήριο
 wc
 εστιατόριο
 κλιμακοστάσιο
 βατό δώμα

- ΥΠΟΔΟΧΗ (0.00)**
- 1. Υποδοχή
  - 2. Γραφεία Καθηγητών
  - 3. Μουσείο

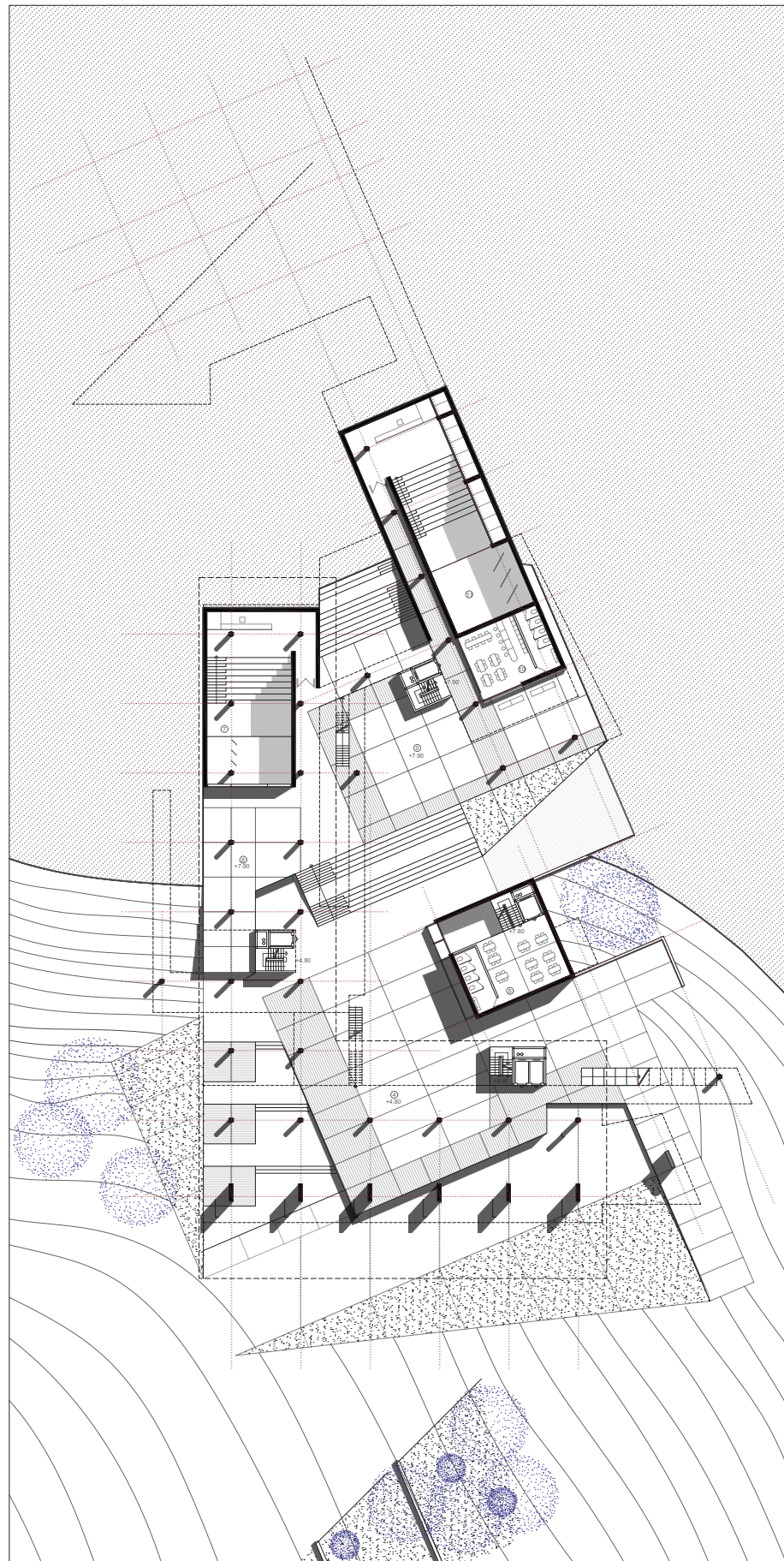
κλ. 1:200

- ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ (+4.80)**
- 4. Υπαιθρια Πλατεία
  - 5. Εσπιατόριο
  - 6. Studio - Αίθουσα προβών
  - 7. Αίθουσα θεωρίας

κλ. 1:200

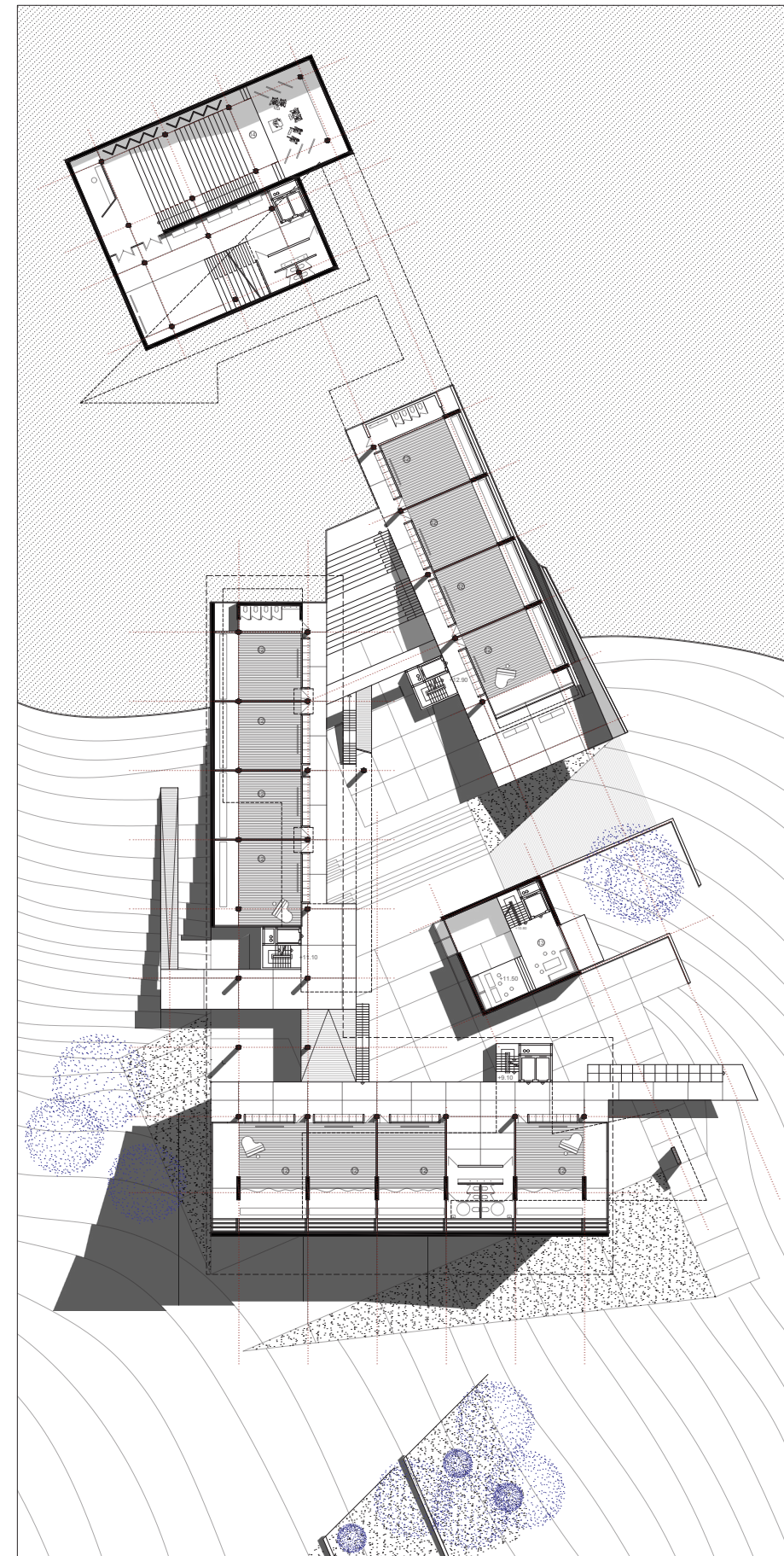

ΑΙΘΟΥΣΕΣ
ΘΕΩΡΙΑΣ -
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΑ
(+7.90)

- 8. Ημιυπαίθρια Πλατεία
- 9. Μικρή Πλατεία
- 10. Κυλικείο
- 11. Αίθουσα Θεωρίας -
Μεγάλο Αμφιθέατρο

κλ. 1:200

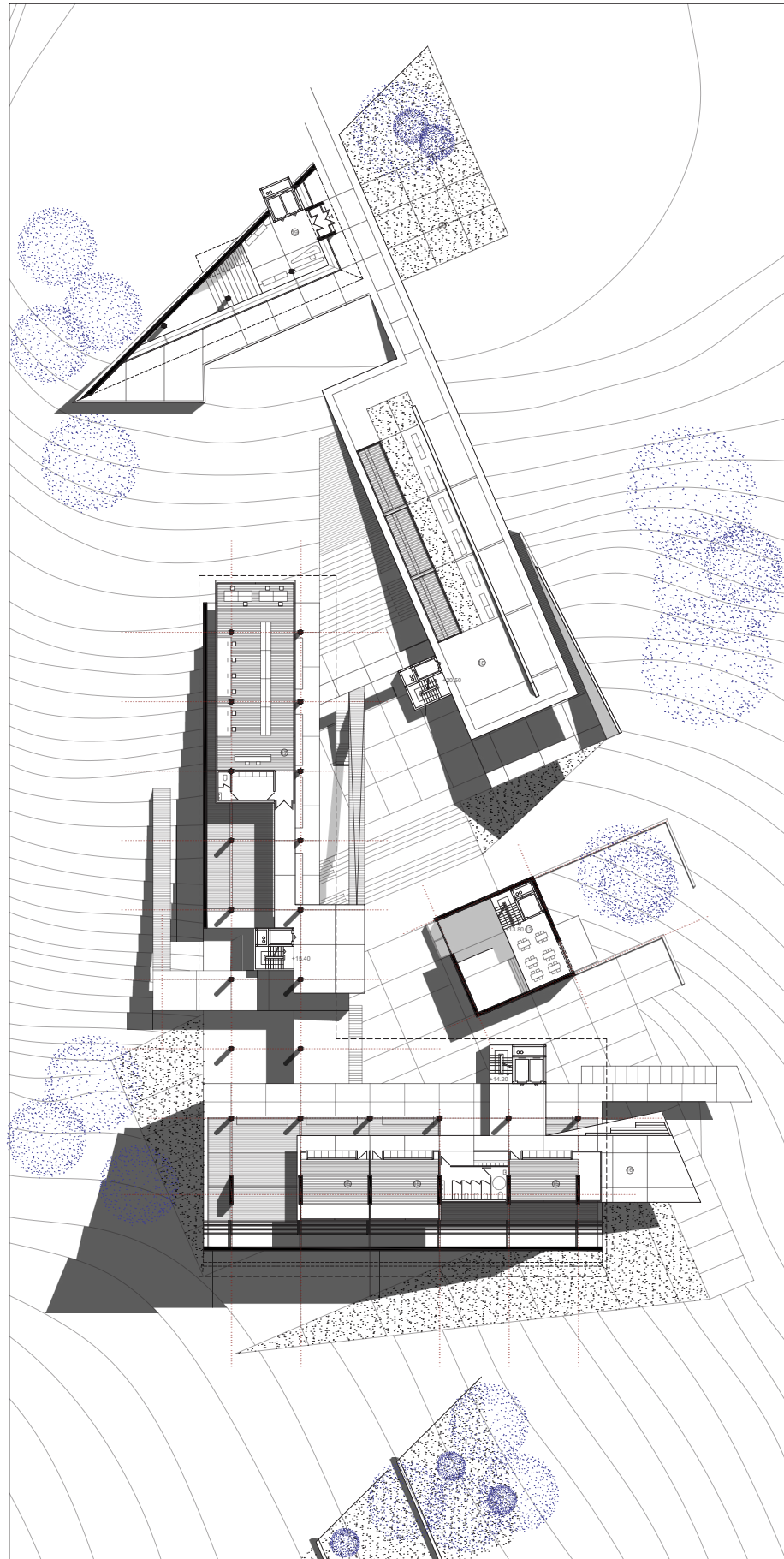

ΠΑΤΑΡΙ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
(+11.10)

- 12. Αίθουσα Διδασκαλίας
- 13. Αναγνωστήριο
- 14. Αίθουσα Εκδηλώσεων

κλ. 1:200

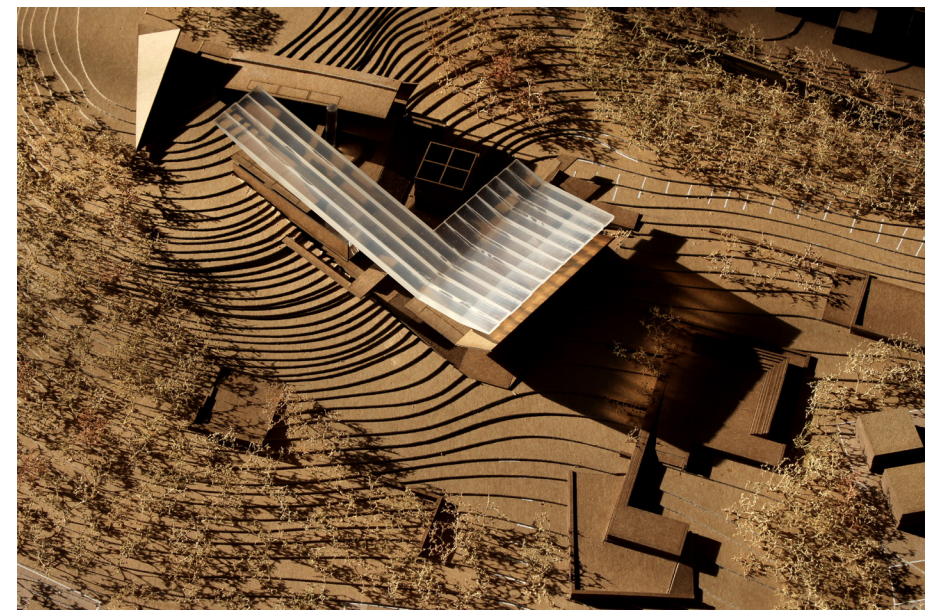

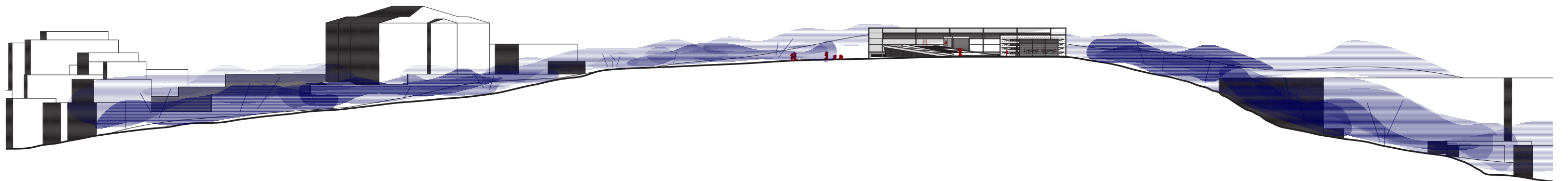
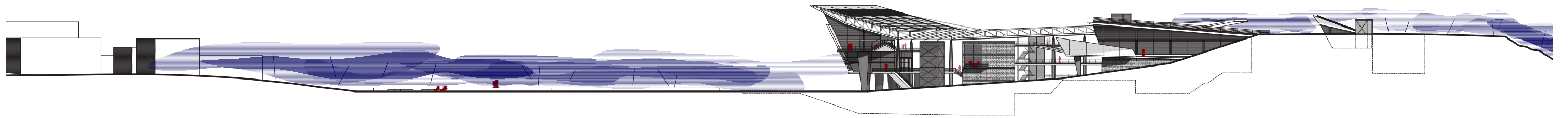
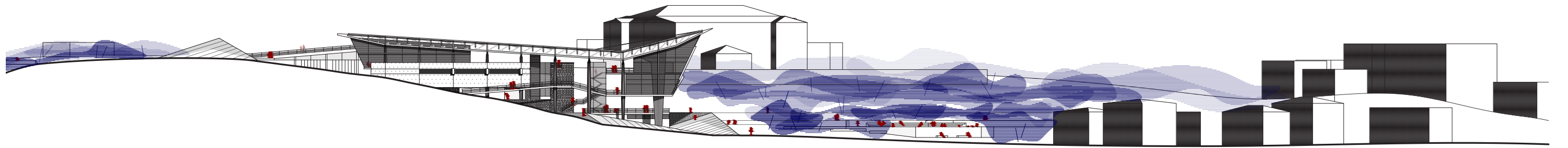

ΠΑΤΑΡΙ
 ΣΥΝΟΛΩΝ -
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 (+15.40)

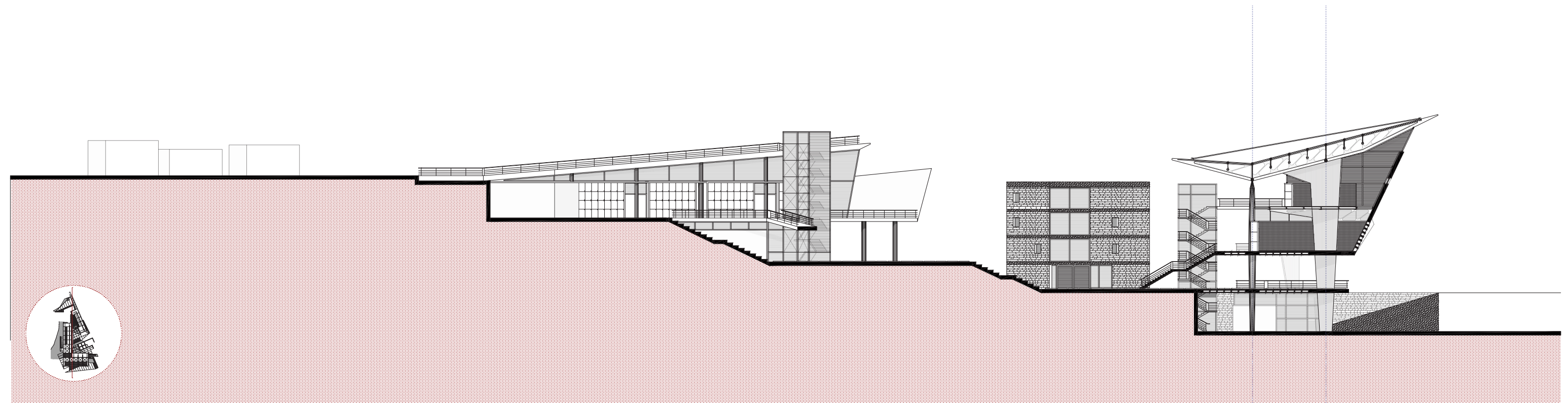
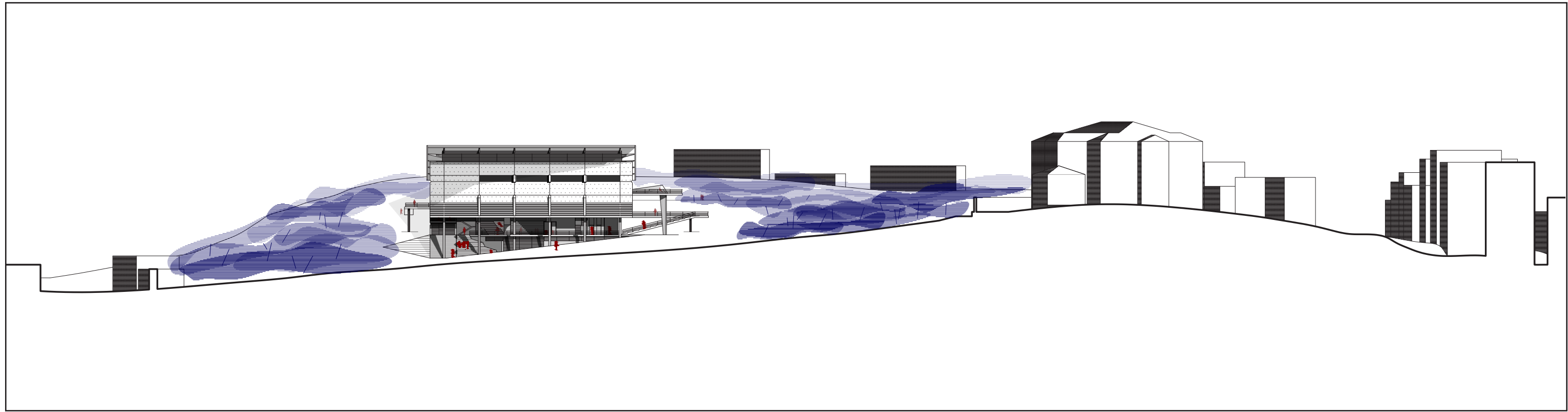
15. Αίθουσα Συνόλων
 16. Υπαιθριο Θεατράκι
 17. Βιβλιοθήκη Αρχείο
 18. Φυτεμένο Δώμα
 19. Φουαγιέ Αίθουσας Εκδηλώσεων
 20. Βιβλιοθήκη - Αρχείο

κλ. 1:200

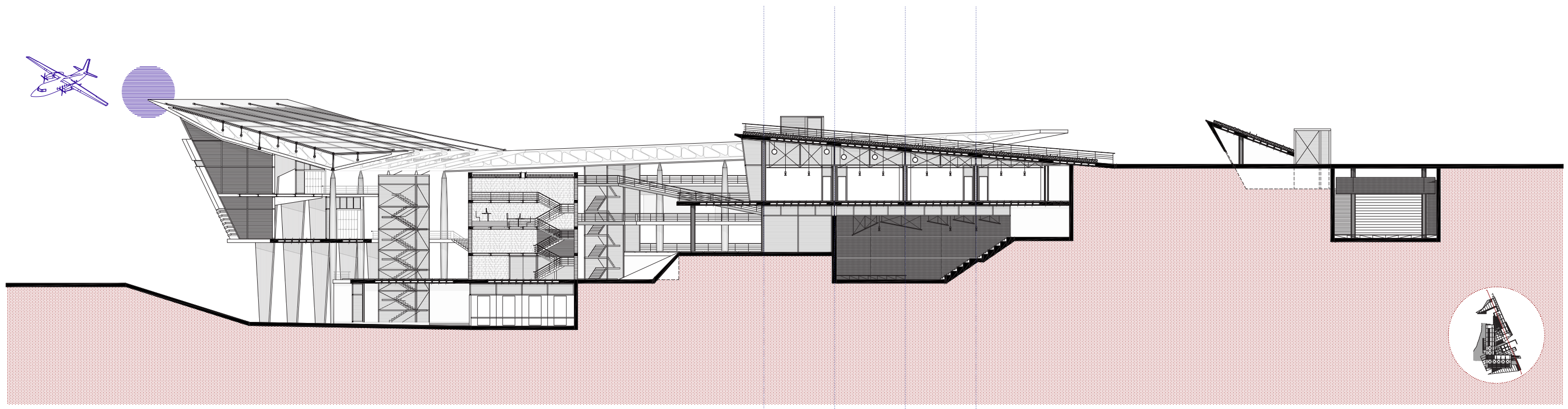
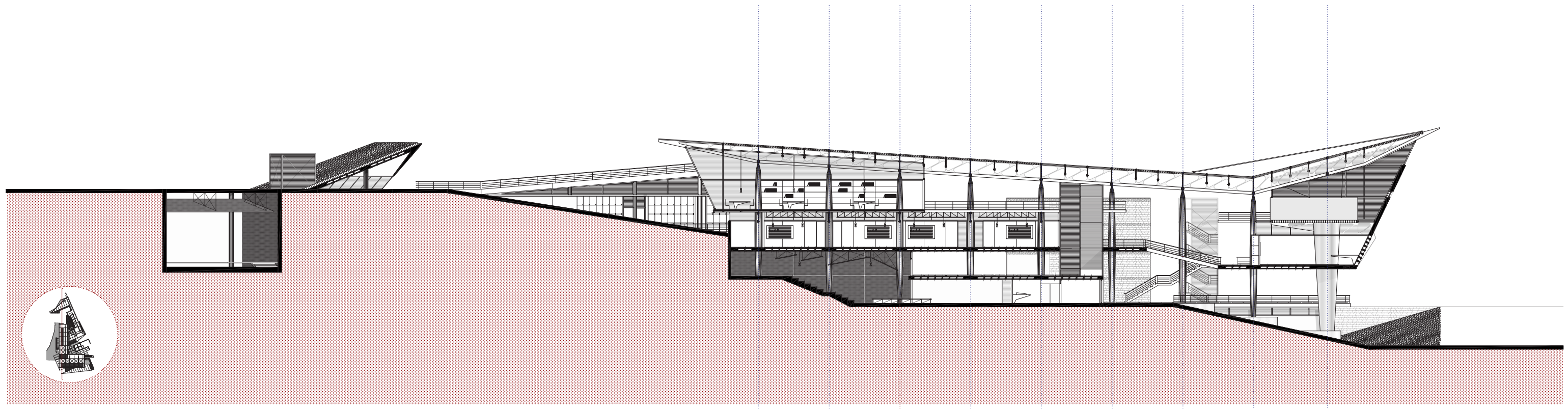

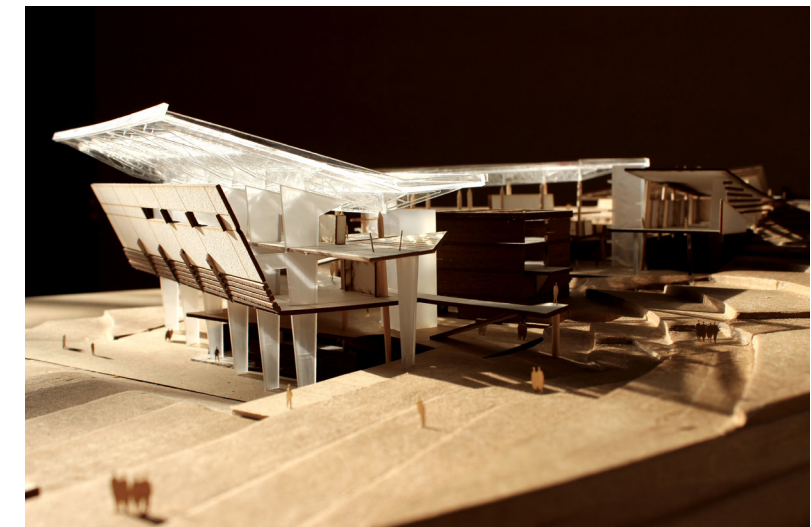
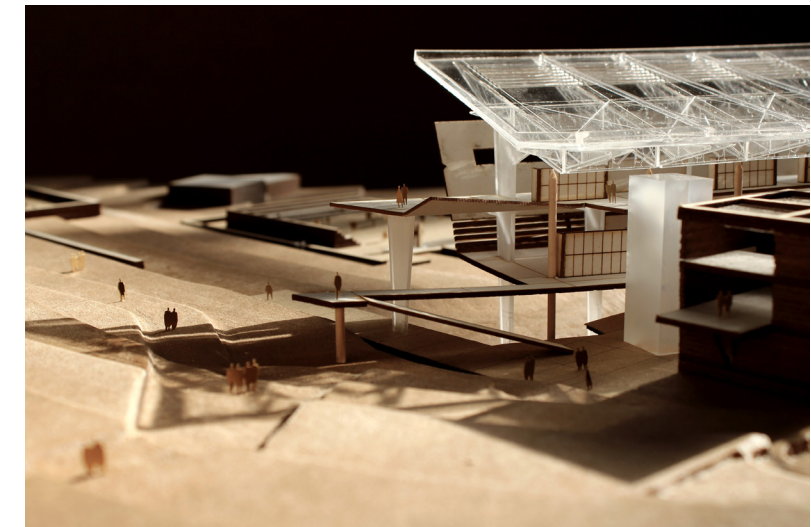

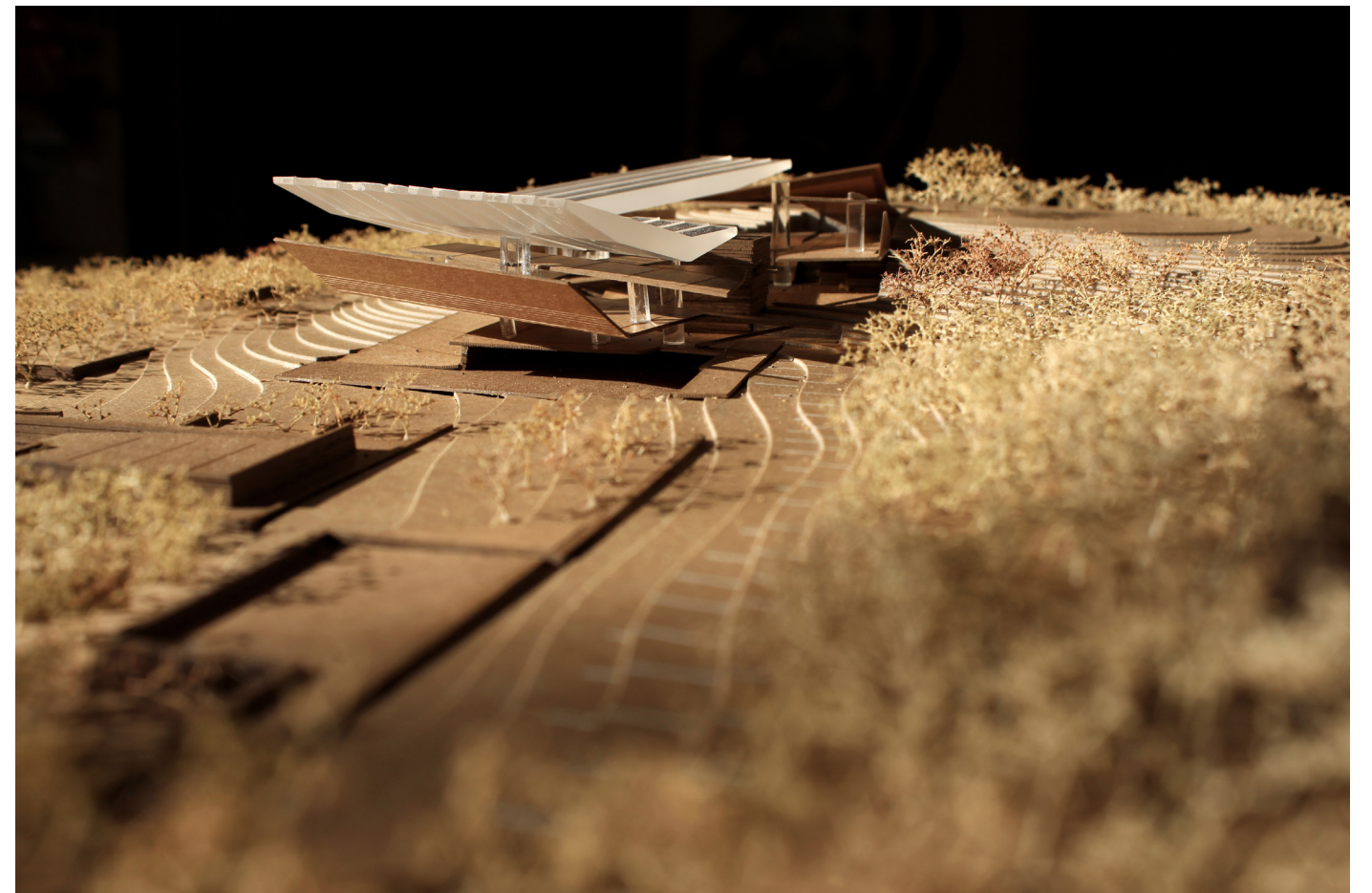
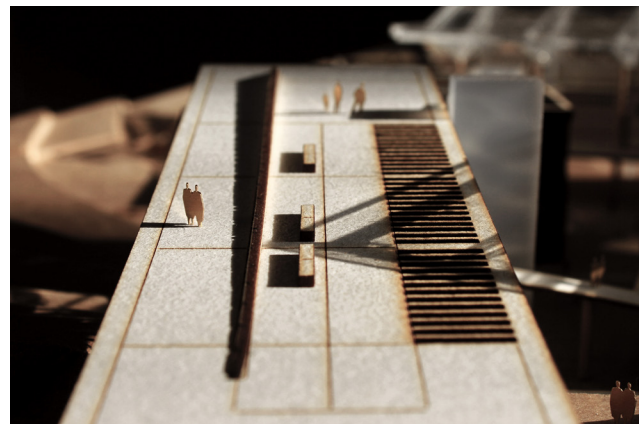
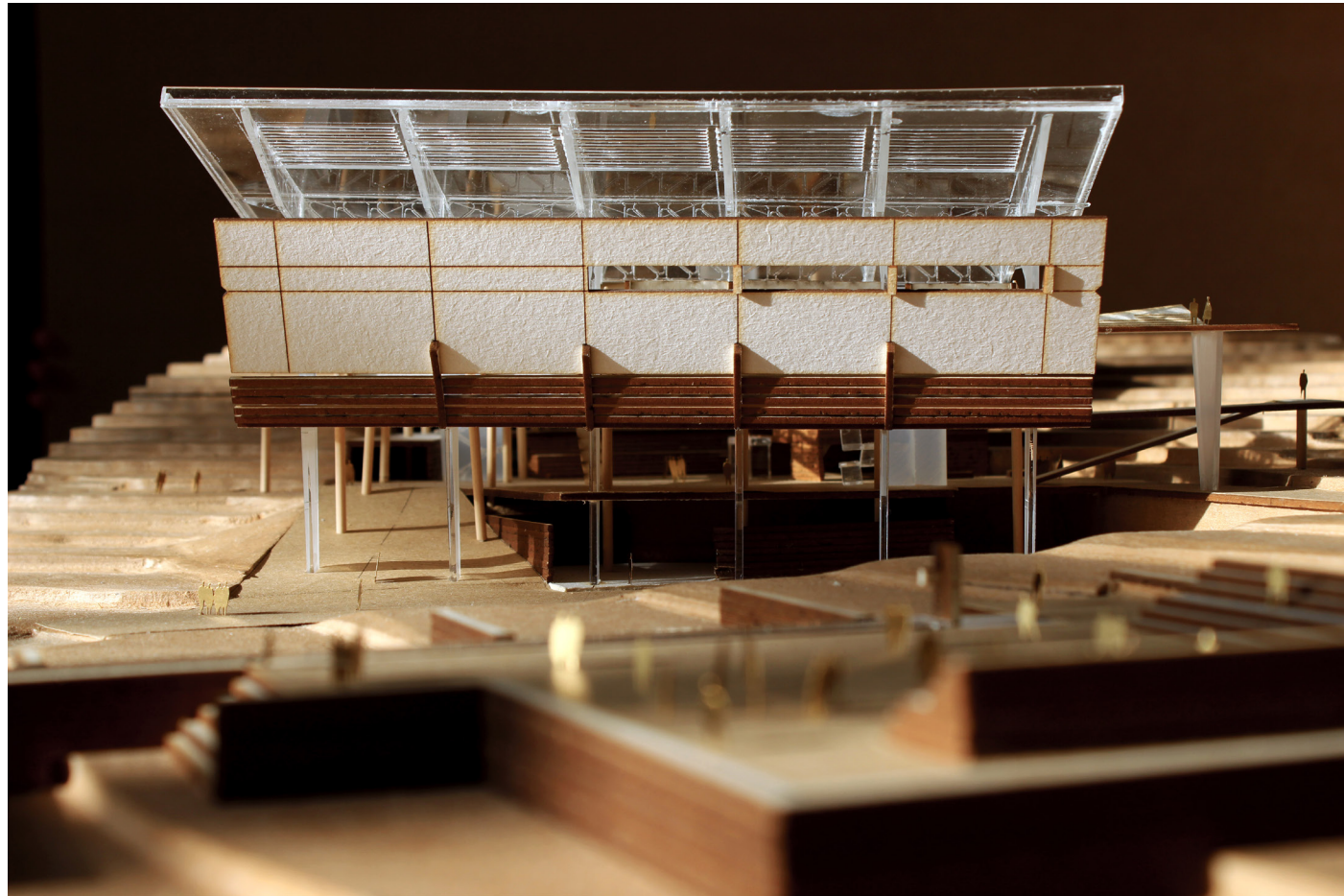

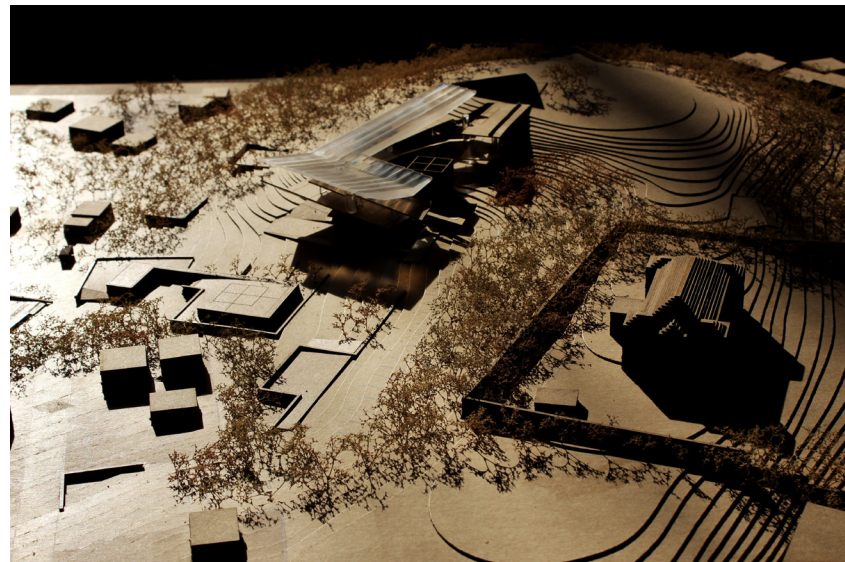
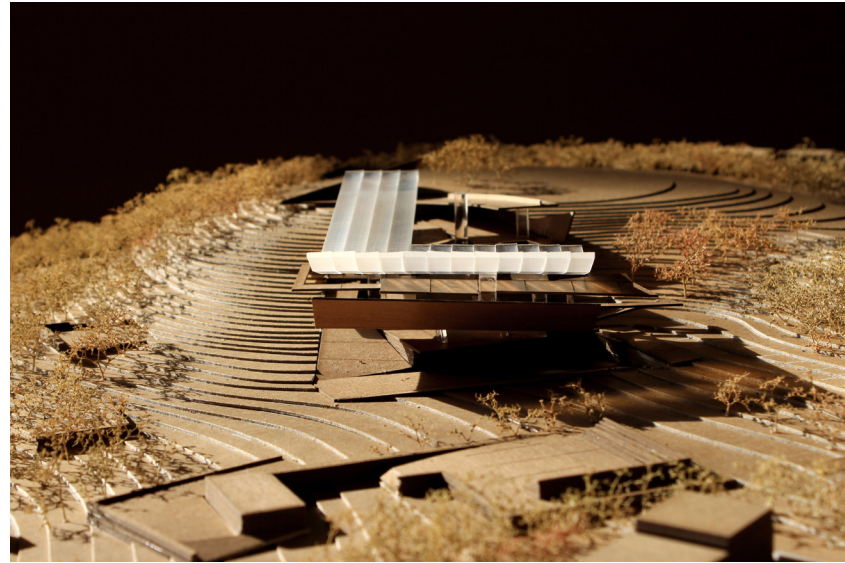

ξύλινα

μελωδία

βάση

χάλκινα

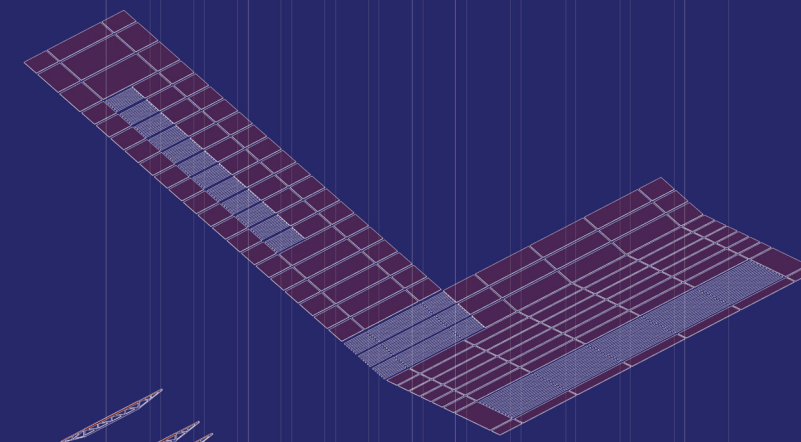
ρυθμός

έγχορδα

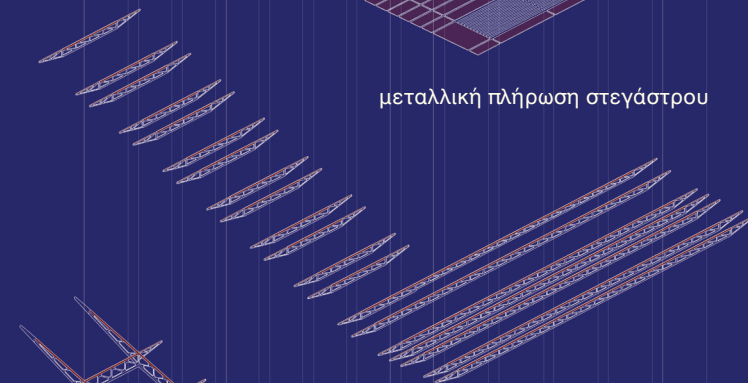
στολίδια

A musical score for a symphony orchestra. The score is divided into three main sections, each highlighted with a different color: woodwinds (yellow), brass (pink), and strings (grey). The woodwind section includes a melodic line (μελωδία) and a bass line (βάση). The brass section includes a rhythmic line (ρυθμός). The string section includes a melodic line (στολίδια). The score is written in a key signature of two flats and a 4/4 time signature. The woodwind section is the top two staves, the brass section is the middle two staves, and the string section is the bottom two staves. The melodic lines are marked with 'ten.' (tutti).

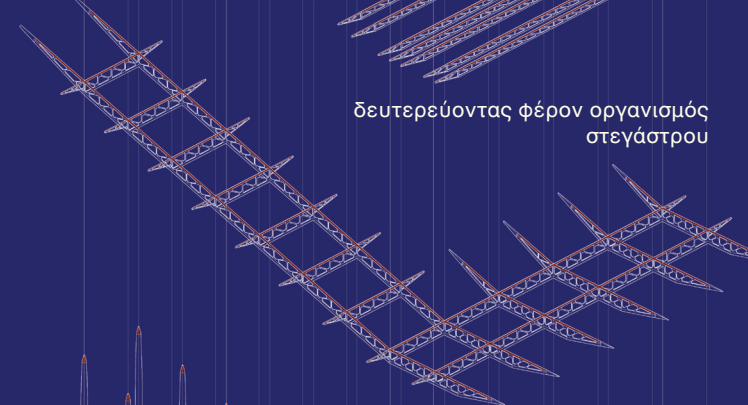
Κατασκευαστική δομή στεγάστρου

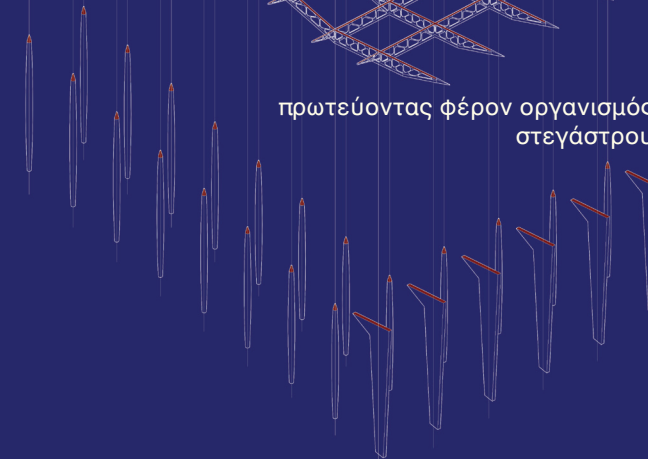
μεταλλική πλήρωση στεγάστρου

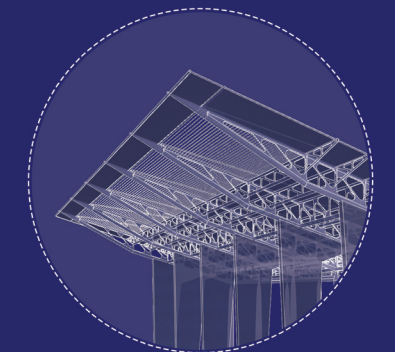
δευτερεύοντα φέρον οργανισμό στεγάστρου

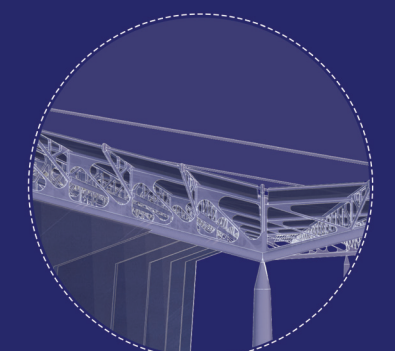
πρωτεύοντα φέρον οργανισμό στεγάστρου

υποστυλώματα | στήριξη στεγάστρου

το τελείωμα της στέγης

σύνδεση μεταλλικού υποστυλώματος με δικτυωματικό στέγαστρο

